

พระพุทธเจ้า เสด็จโปรดโลก

ขอเชิญสักการะบูชาพระบรมสารีริกธาตุ 3 ประเทศอันเชิญรอบโลก
ครั้งเดียวในชีวิตของชาวพุทธทั่วประเทศ
ประดุจดังได้เข้าเฝ้าองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยตนเอง

ประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดเขาตะเกียบ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์
วันที่ 1-31 ธันวาคม พ.ศ. 2545
มูลนิธิสมเด็จหลวงพ่อดวงค์ใหญ่ (วัดเขาตะเกียบ)

คำอธิษฐานบารมี พระบรมสารีริกธาตุ

นะโม ๓ จบ

ข้าพเจ้าขอตั้งจิตอธิษฐานแด่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระ
พุทธพจน์ พระลัทธิธรรม ทั้งพระอรหันต์ พระอริยสงฆ์เจ้าทุกพระองค์ได้
โปรดประทานพระเมตตาบารมี พระฉัพพรรณรังสี พุทธบารมีทุกประการที่
พระองค์ทรงบำเพ็ญเพียรมา จงเป็นตบะเดชะ ประสิทธิ์ประสาทรักษาผืน
แผ่นดินไทย น่านน้ำของไทย พระบวรพระพุทธศาสนา อภิบาลรักษาพระ
บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระบรมราชินีนาถ พร้อมทั้งพระบรมวงศา
นวงศ์ ให้ทรงพระเกษมสำราญ รักษาชีวิตผู้ปฏิบัติการรักษาผืนแผ่นดินไทย
ทั้งมนุษย์และวิญญานตลอดทั้งปวงประชา สัจจิตรรวมทั้งข้าพเจ้าและครอบ
ครัวให้รอดปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง

ที่ พ ๓๓๐/๒๕๔๕

สำนักเลขาธิการสมเด็จพระสังฆราช
วัดบวรนิเวศวิหาร กรุงเทพมหานคร

๑๐ กันยายน ๒๕๔๕

เรื่อง การอัญเชิญพระเจดีย์ฯและพระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศรอบโลกสู่ปักษ์ใต้

เจริญพร นายสยาม แสนชาติ

ผู้ดูแลรักษาพระเจดีย์ฯและพระบรมสารีริกธาตุอัญเชิญรอบโลก (ฝ่ายฆราวาส)

อ้างถึงหนังสือที่ พิเศษ /๒๕๔๕ ลงวันที่ ๓กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๕ กราบทูล
เจ้าประคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ขอประทาน
พระอนุญาตอัญเชิญพระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ สกลโลกประกาศบรรพชาวันวิสาขะ และพระบรม
สารีริกธาตุจาก ๓ ประเทศรอบโลกสู่ปักษ์ใต้ เพื่อการสักการบูชาและเผยแพร่การประกาศ วัน
วิสาขบูชาเป็นวันสำคัญสากลโลกขององค์การสหประชาชาติ ระหว่างวันที่ ๑-๓๑ ธันวาคม พ.ศ.
๒๕๔๕ โดยมีมูลนิธิสมเด็จพระหลวงพ่อดวงค์ใหญ่ ดำเนินการและจัดงานครั้งนี้ และประดิษฐาน
ชั่วคราว ณ วัดเขาตะเกียบ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดังรายละเอียดแจ้งแล้วนั้น

ความทราบฝ่าพระบาทแล้ว ได้ประทานพระอนุญาตให้อัญเชิญพระเจดีย์ฯ และ
พระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศอัญเชิญรอบโลกสู่ปักษ์ใต้ ตามที่กราบทูลขอ และทรงอนุโมทนา
ยินดีกับชาวพุทธทั้งหลาย ที่ได้ร่วมกันเผยแพร่พระพุทธศาสนาครั้งนี้

จึงเจริญพรมามาเพื่อโปรดทราบ.

ขออำนาจพร

(พระราชรัตนมงคล)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสมเด็จพระสังฆราช

โทร ๐-๒๒๘๑-๒๘๓๑-๓

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๐๓๔๓

พระวรธรรมคติ

(สมเด็จพระญาณสังวร)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ประธานหนังสือที่ระลึกในโอกาสอัญเชิญ

“พระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ สกลโลกประกาศบรรพชาวันวิสาขะ”

เดินทางรอบโลก

เริ่มแต่วันที่ ๑ สิงหาคม พระพุทธศักราช ๒๕๔๕ เป็นต้นไป

พระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ สกลโลกประกาศบวรบุชาวันวิสาขะสร้างขึ้นในโอกาสที่สหประชาชาติประกาศความมีพิธีชอบรับว่า “วันวิสาขบูชา” คือวันสมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าเสด็จประสูติ ทรงตรัสรู้ และเสด็จดับขันธปรินิพพานเป็นวันสำคัญของโลกนับได้ว่าเป็นบุญยิ่งนัก แล้วของโลกที่จะได้น้อมรับมงคลยิ่งใหญ่จากพระพุทธศาสนาอันมงคล เกิดแต่พระพุทธศาสนานั้นไม่มีมงคลใดเปรียบได้ ผู้มีบุญเพียงพอก็ได้รับมงคลนั้นย่อมเชื่อและยอมปฏิบัติเพื่อน้อมรับมงคล พ้นจะประมาณนั้นและพึงเข้าใจให้ถูกต้องว่าการรับให้ถูกต้องเท่านั้นจึงจะได้รับไม่ถูกหาอาจได้ไม่ การรับมงคลจากพระพุทธศาสนาก็มิได้แตกต่างจากการรับผลจากสิ่งใดอื่นทั้งหลายคือต้องทำเหตุเพื่อให้เกิดผลเป็นการรับได้ไม่เช่นนั้นก็หาอาจรับได้ไม่

เป็นที่เข้าใจกันในบรรดาผู้รู้ทั้งหลายว่าการทำความดีในพระพุทธ ศาสนามีผลยิ่งใหญ่เหนือความดีทั้งหลายอื่นทั้งสิ้น ในทางตรงกันข้ามการ ทำความชั่วในพระพุทธศาสนาก็มีผลยิ่งใหญ่เหนือความชั่วร้ายทั้งหลายอื่นทั้งสิ้น และจะเชื่อหรือไม่เชื่อก็ตาม เมื่อทำเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ผลอย่างใดอย่างหนึ่ง ก็ย่อมต้องเกิดไม่มีที่เมื่อทำเหตุแล้วผลจะไม่เกิด ไม่มี ไม่มีแน่นอน โลกกำลังได้รับผลดีเป็นความมีมงคลจากพระพุทธศาสนา เพราะพุทธบริษัททั้งหลายกำลังปฏิบัติ เทิดทูนพระพุทธศาสนาให้ปรากฏแก่โลกทั่ว

พระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ฯ ได้รับการอัญเชิญผ่านที่ใด ที่นั้นย่อมมีผู้ชื่นชมโสมนัส สาธุการกราบไหว้บูชาทั้งหลายด้วยกาย วาจา ใจ แน่นนอน เพียงเท่านั้น พระพุทธบารมีที่ไม่มีเปรียบได้ก็จะนำให้เกิดความสงบสุขยิ่งกว่าที่มีอยู่เดิมแน่นอน และแม้จะช่วยกันทำความเข้าใจให้เกิดขึ้นว่า ให้รักษาความโสมนัสยินดีชื่นชมในพระพุทธบารมีไว้ให้นานเท่านานรักษาความรู้สึกนั้นได้นานเพียงใด ผลเป็นความชื่นอกชื่นใจอย่างไม่มีเปรียบเสมอก็จะเกิดอยู่ในจิตใจแน่นอนอย่างอาจไม่เชื่อว่าจะเป็นจริงได้ แต่ก็จะเป็นจริงได้แน่นอนจริง “ใจเป็นใหญ่ใจเป็นประธาน ทุกสิ่งสำเร็จด้วยใจ” ตั้งใจไว้ให้ดังงามด้วยการเทิดทูนพระพุทธศาสนาทั้งด้วยกาย วาจา ใจ เกิด ให้ทุกถ้วนหน้าพุทธศาสนิกชนเกิด แล้วความเดือนร้อนแสนสาหัสที่กำลังครอบคลุมโลกอยู่ ครอบคลุมจิตใจสัตว์โลกทั้งหลายอยู่ในทุกวันนี้ ก็จะผ่านพ้นไปได้ด้วยดี โลกจะมีความสุข ความร่มเย็นเป็นที่อัศจรรย์ด้วยพระพุทธานุภาพ อันชาวพุทธทั่วโลกได้นอบน้อมเทิดทูนไว้เหนือเศียรเกล้าเหนือจิตใจตั้งแต่วินาทีที่ “พระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ สกลโลกประกาศบวรบุชาวันวิสาขะ” ผ่านไปถึงแล้ว

วัดบวรนิเวศวิหาร กทม.

๕ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

คำว่า “**พระธาตุ**” เป็นคำเรียกอัฐิธาตุของพระพุทธเจ้า พระปัจเจกพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ ถ้าเรียกพระธาตุพระพุทธเจ้าแล้ว ใช้คำว่า “**พระบรมธาตุ**” บ้าง หรือ “**พระบรมสารีริกธาตุ**” บ้าง ในที่นี้จะขอกล่าวเฉพาะพระบรมสารีริกธาตุเท่านั้น

นับตั้งแต่วันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ของพระพุทธเจ้า มาบรรจบอยู่ในวันเดียวกันคือ วันวิสาขบูชา นับเป็นความอัศจรรย์ที่มีไว้ให้ชาวโลกได้ระลึกนึกถึงกัน เมื่อพระองค์ทรงดับขันธปรินิพพานแล้ว หลังจากนั้นหนึ่งสัปดาห์ก็มีพิธีถวายพระเพลิง เมื่อพิธีถวายพระเพลิงสิ้นสุดลง มีพระบรมสา

รีริกธาตุที่ไม่ได้สลายไปด้วยพระเพลิง ยังอยู่ในสภาพเดิมมีทั้งหมด ๗ องค์คือ พระรากขวัญทั้ง ๒ พระอุณหิต ๑ พระเขี้ยวแก้วทั้ง ๔ ส่วนพระธาตุนอกนี้ ย่อมย่อยออกด้วยพระเพลิงมีรูปทรงสี่เหลี่ยม ๓ ชนิด ชนิดใหญ่เท่าเมล็ดถั่วแตก ดวงได้ทั้งหมด ๕ ทะนาน ขนาดกลางเท่าเมล็ดข้าวสารหัก ดวงได้ ๕ ทะนาน ขนาดเล็กเท่าเมล็ดพันธุ์ฝักกาด ดวงได้ ๖ ทะนาน พระรากขวัญขวา กับพระอุณหิต ประดิษฐานอยู่ในเมืองอนูราธบุรี พระรากขวัญซ้าย เสด็จสถิตอยู่ในพรหมโลก พระเขี้ยวแก้วขวาบน เสด็จสถิตอยู่ดาวดึงส์สวรรค์ พระเขี้ยวแก้วขวาใต้ อยู่ในลังกาสิงหล พระเขี้ยวแก้วซ้ายบนประดิษฐานอยู่ในเมืองคันธารัฐ พระเขี้ยวแก้วซ้ายใต้อยู่ในคัปปาภ พระบรมสารีริกธาตุ ๑๖ ทะนานนอกนี้ เสด็จสถิตประดิษฐานอยู่ในมนุษยโลก พระเจ้าอโศกมหาราชได้ทรงบรรจุไว้ได้ ๘ หมั่นเศษ เพื่อให้เหล่าพรหม เทพยดา มนุษย์ พญานาค และครุฑได้นุชากัน

พระบรมสารีริกธาตุ เป็นสิ่งที่เคารพบูชาของพุทธศาสนิกชนเป็นอย่างยิ่ง โดยทั่วไปพระบรมสารีริกธาตุจะได้รับการบรรจุประดิษฐานไว้ ณ สถานที่ขนาดใหญ่ เช่น เจดีย์ เป็นต้น มีบุคคลสำคัญลำดับเจ้าฟ้ามหากษัตริย์ ที่ทรงเลื่อมใสในพระพุทธศาสนา ทรงสร้างและเป็นผู้

ฐัประติษฐานพระบรมสารีริกธาตุไว้ภายในมหาเจดีย์นั้น ตามหลักฐานที่ปรากฏทั่วโลกพระบรม
สารีริกธาตุจะได้รับอัญเชิญประดิษฐานไว้ในพระมหาเจดีย์ทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศไทย
เช่น พระปฐมเจดีย์ พระธาตุเจดีย์ดอยสุเทพ พระธาตุเจดีย์นครศรีธรรมราช พระเจดีย์ชะเว
ดากอง ในประเทศพม่า รัตนมาลาเจดีย์ ในประเทศศรีลังกา พุทธคยาเจดีย์ ในประเทศอินเดีย
 เป็นต้น

พระเจดีย์เหล่านี้ มีความเป็นมายาวนานและล้วนเกี่ยวเนื่องกับพระมหากษัตริย์แทบ
ทั้งสิ้น มีบุคคลเชื้อสายขัตติยะเป็นผู้สร้าง ตั้งแต่พระพุทธเจ้าทรงเสด็จดับขันธปรินิพพานมา
จนถึงปี ๒๕๔๒ ความอัศจรรย์ก็บังเกิดแก่ชาวโลกท่ามกลางสมัชชาขององค์การสหประชาชาติ
ซึ่งมีสมาชิกทั่วโลกจำนวน ๑๖๘ ประเทศ ได้ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ ประกาศให้วันวิสาข
บูชา เป็นวันสำคัญสากลของโลก อันนำมาซึ่งความปิติยินดีแก่ชาวพุทธทั่วโลกประมาณ ๓๕๐
ล้านคน

เมื่อวันวิสาขบูชาได้รับการประกาศอย่างเป็นทางการให้เป็นวันสำคัญสากลของโลก
แล้ว สิ่งสำคัญที่เกิดขึ้นตามมาที่เป็นรูปธรรมก็คือ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช
สกลมหาสังฆปริณายก ได้ประทานเจดีย์สี่ทอง ซึ่งมีรูปองค์คล้ายองค์พระปฐมเจดีย์ มีความ
สูง ๘๙ ซม. พร้อมกับประทานพระบรมสารีริกธาตุส่วนพระองค์ บรรจุไว้ในองค์เจดีย์สี่ทองนั้น
พร้อมด้วยพระธาตุของพระมุขสงฆ์แห่งประเทศศรีลังกา และพม่า เพื่อทรงบรรจุไว้ครบถ้วน
แล้ว มอบให้อัญเชิญไปประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก และจะเดินทางมาประเทศไทยในวันเสาร์ที่ ๓๐
พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕ แล้วจะอัญเชิญไปประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดเขาตะเกียบ อำเภอ
หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อสิ้นสุดการอัญเชิญทั่วโลกแล้ว จะอัญเชิญมาประดิษฐาน
ไว้อย่างถาวร ณ ภายในสำนักงานใหญ่ องค์การสหประชาชาติ มหานครนิวยอร์ก ประเทศ
สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นสถานที่ประชุมบุคคลสำคัญระดับโลก ซึ่งได้ประกาศยกย่องพระพุทธเจ้า
ให้เป็นบุคคลสำคัญระดับโลก

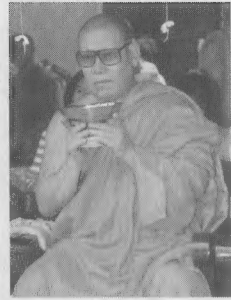
จึงขอเชิญชวนพุทธศาสนิกชนทุกหมู่เหล่า เมื่อทราบข่าวเป็นอันมงคลเช่นนี้แล้ว ให้รีบ
ไปกราบไหว้บูชาพระบรมสารีริกธาตุที่เดินทางไปรอบโลกครั้งนี้ เหมือน กับการได้เข้าเฝ้าองค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างใกล้ชิด อันจะเป็นมงคลชีวิตกับตนเอง ต่อครอบครัว สังคม
และประเทศชาติสืบไป ถ้าจะกล่าวคำบูชาพระบรมสารีริกธาตุแบบง่าย ๆ ให้ว่า

“อะหัง วันทามิ ธาตุโย”

พระเทพปริยัติมุนี

เจ้าคณะภาค ๑๕

ขอน้อมอภิวาทแด่ พระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า

สมัชชาใหญ่องค์การสหประชาชาติ ณ มหานครนิวยอร์ก ได้มีมติประกาศยกย่องวัน “วิสาขะ” เป็นวันสำคัญของโลก ตั้งแต่เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2543 นับว่าเป็นบุญของชาวพุทธที่คนทั้งโลก ยกย่องพระบรมศาสดา ถึงแม้ว่ากาลเวลาจะผ่านไปถึงสองพันห้าร้อยกว่าปี แล้วก็ตาม เป็นความปราบปลื้มใจของพวกเราชาวพุทธเป็นอย่างยิ่ง

อาตมาภาพได้รับการติดต่อจากขุนสยามแสนขัติ ผู้ดูแลพระบรมสารีริกธาตุจากประเทศนอร์เวย์ฯ จะได้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุสามประเทศ (ศรีลังกา พม่า และไทย) เดินทางประดิษฐานชั่วคราวในประเทศไทยมีเวลากำหนด 1 เดือน เพื่อให้พุทธศาสนิกชนทุกหมู่เหล่าได้มีโอกาสสักการะก่อนที่จะอัญเชิญไปประดิษฐานถาวร ณ มหานครนิวยอร์ก

คุณสยามได้เสนอว่า น่าจะได้อัญเชิญมาประดิษฐานชั่วคราวที่วัดเขาตะเกียบ เพราะที่วัดมีพระทันตธาตุ (พระเขี้ยวแก้ว) อยู่แล้ว อาตมาภาพได้นำเรื่องเสนอคณะกรรมการของมูลนิธิสมเด็จพระพุทธทาสฯ ว่าพอที่จะรับเป็นผู้ดำเนินการได้หรือไม่ เพราะลำพังวัดแล้วคงไม่มีพลังพอที่จะทำได้ ทางมูลนิธิฯ ไม่ขัดข้องที่จะรับเป็นผู้ดำเนินการ จึงได้ประสานงานไปทางคุณสยาม แสนขัติ และได้ดำเนินการติดต่อผู้เกี่ยวข้องและโฆษณาประชาสัมพันธ์มาโดยตลอด

พระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศนี้ ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ได้สร้างพระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์สกลโลก ขึ้นเพื่อบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ และจะได้อัญเชิญมาประดิษฐานชั่วคราวที่วัดเขาตะเกียบด้วย

บัดนี้ความฝันเป็นความจริงแล้ว นับว่าเป็นบุญของวัด ของพระและพุทธศาสนิกชนทั้งหลายที่จะได้มีโอกาสถวายความเคารพสักการะประดุจพระองค์เสด็จมาโปรดพวกเรา จึงมีความปีติปลาบปลื้มสุดที่จะพรรณนาได้

ต้องขอขอบใจ คุณจำลอง รุ่งเรือง, คุณสยาม แสนขัติ และคณะทำงานของมูลนิธิและทุก ๆ ท่านที่ได้มีส่วนร่วมในมหากุศลในครั้งนี้ ที่ได้ให้ความสำคัญสมกับที่องค์การสหประชาชาติซึ่งเป็นผู้แทนของชาวโลกได้ยกย่องพระองค์ท่านให้ปรากฏ ажจรไปทั่วโลก

ขอให้ทุก ๆ ท่านที่มีส่วนในครั้งนี้งจมีความสุขสวัสดิ์พิพัฒนะมงคล เจริญพูนผลไปด้วยสิ่งที่ท่านปรารถนาจงทุกประการเทอญ

พระครูพิพัฒนวรกิตติ์

เจ้าอาวาสวัดเขาตะเกียบ

การอัญเชิญรอบโลกเกิดขึ้นในโอกาส
องค์การสหประชาชาติ ประกาศวันวิสาขบูชา เป็น
วันสำคัญสากลโลก ยกย่องพระมหากษัตริย์คุณ
ของพระพุทธองค์ ต่อมวลมนุษยชาติให้ประจักษ์
ในโอกาสเดียวกันเปิดโอกาสแห่งชีวิต ที่ชาวพุทธ
ทั่วโลกจักได้ยังประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่ตนเองในโลก
ปัจจุบันและโลกหน้า น้อมสักการบูชาองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์ผู้เป็นบรมครูแห่ง
เหล่าเทวดาและมนุษย์ทั้งหลาย (สถิตา เทวมะนุสสานัง พุทโธ)

พระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ฯ และพระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศ ได้อัญเชิญสู่ประเทศ
ต่างๆ ซึ่งล้วนแต่มีความแตกต่างกันในด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภาษาและวัฒนธรรม
หลากหลาย แต่เป็นที่น่าอัศจรรย์ยิ่งในทุก ๆ สถานที่ที่ได้อัญเชิญฯ ไปแล้วมีเหตุการณ์เกิดขึ้น
โดยไม่แตกต่างกันได้แก่

๑. ความพร้อมเพรียง แห่งพุทธบริษัทสี่นานาชาติจำนวนมาก เกิดการคาดหมายเดิน
ทางมาสักการบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
๒. พุทธบริษัทสี่นานาชาติ ได้สวดมนต์ เจริญสติ ตามข้อวัตรปฏิบัติที่ตนเองได้เรียนรู้
และปฏิบัติตาม อย่างสันติไม่มีความขัดแย้งใด ๆ
๓. พุทธบารมีนิमित ปรากฏการณ์ธรรมชาติ ได้เกิดขึ้นนอกเหนือฤดูกาล

นายสยาม แสนขัติ

ผู้ดูแลรักษาพระเจดีย์ฯ และพระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศ

อัญเชิญรอบโลก (ฝ่ายฆราวาส)

ในกาลครั้งหนึ่ง ก่อนแต่จะปรินิพพานแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์ทรงมีรับสั่งกับพระอานนท์ว่า **“มหาปรินิพพานสูตร ที่มณีกาย มหาวรรข”**

“ดูก่อนอานนท์ บางทีพวกเธอจะฟังมีความคิดอย่างนี้ว่า ปาพจนมีพระศาสดาล่วงแล้ว พระศาสดาของพวกเราไม่มี ข้อนี้นักเธอไม่ฟังเห็นอย่างนั้น ธรรมก็ดีวินัยก็ดี อันใดอันเราแสดงแล้ว ได้บัญญัติไว้แล้วแก่พวกเธอ ธรรมและวินัยอันนั้นจักเป็นศาสดาแห่งพวกเธอ โดยกาลล่วงไปแห่งเรา”

พระครูปลัดสำรวจ กมโล
วัดไทยนอร์เวย์ ประเทศนอร์เวย์

อนงค์วรรณ เทพสุทิบ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุโขทัย

รองประธานคณะกรรมการธิการ การศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

ประธานดำเนินงาน ฝ่ายชมราษ การอัญเชิญพระเจดีย์ และพระบรมสารีริกธาตุ

จาก ๓ ประเทศอัญเชิญรอบโลก

กำหนดการอัญเชิญ

พระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศอัญเชิญรอบโลก สู่ภาคใต้

ประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดเขาตะเกียบ

อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วันเสาร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

เวลา ๑๓.๕๐ น. พระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ฯ และพระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศ

อัญเชิญรอบโลก จากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันสู่ประเทศไทย
ถึงสนามบินดอนเมือง โดยสายการบินไทยเที่ยวบินที่ TG925

- นายกล้า สมตระกูล อธิบดีกรมศาสนา ประธานการต้อนรับอัญเชิญ
พระบรมสารีริกธาตุรอบโลก ประดิษฐานชั่วคราว ณ โต๊ะหมู่บูชา
ห้องรับรองพิเศษ อาคารผู้โดยสารภายในประเทศ
- พระราชาคณะ ๙ รูป เจริญชัยมงคลคาถา
- พุทธศาสนิกชนร่วมสักการะบูชา (ระหว่างเวลา 14.00 - 15.45 น.)

เวลา ๑๖.00 น. - พระเทพปริยัติมุนี ประธานอำนวยการอัญเชิญ,

คุณยุวดี บุญครอง รองประธานดำเนินงาน

อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุรอบโลกสู่ภาคใต้ โดยเฮลิคอปเตอร์

เวลา ๑๖.๔๕ น. - พระปริยัติวราการ เจ้าคณะจังหวัดประจวบคีรีขันธ์,

ส.ส.อนงค์วรรณ เทพสุทิน รองประธานคณะกรรมการ การศาสนา
ศิลปะและวัฒนธรรม ประธานดำเนินงานฝ่ายฆราวาส และประธาน
ฝ่ายต้อนรับ รอรัยเสด็จฯ ณ ลานก่อสร้างพระอุโบสถ วัดเขาตะเกียบ
จ.ประจวบคีรีขันธ์

- เวลา ๑๖.๕๐ น. พระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ฯ และพระบรมสารีริกธาตุรอบโลก
 อัญเชิญถึง วัดเขาตะเกียบ อ.หัวหินจ.ประจวบคีรีขันธ์
- ฯพณฯ พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ องคมนตรี ประธานพิธีฝ่ายฆราวาส
 อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุรอบโลกขึ้นสู่ (เสลี่ยง)
  - ขบวนเจ้าพนักงานพิธีอัญเชิญฯ ส่วนณฑลพิธีประดิษฐานชั่วคราว
 ณ บริเวณ สถานที่สร้างหลวงพ่อดองค์ใหญ่
  - พระภิกษุสามเณรและพุทธศาสนิกชนตั้งขบวนรับเสด็จตลอดแนวถนน
- เวลา ๑๗.๑๕ น. สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ประธานพิธีฝ่ายสงฆ์ อัญเชิญพระบรม
 สารีริกธาตุรอบโลกจาก (เสลี่ยง)
- ประดิษฐานบนแท่นสักการะบูชา ณ มณฑลพิธี
- พระสงฆ์ผู้ดูแลพระเจดีย์ฯ และพระบรมสารีริกธาตุอัญเชิญ
 รอบโลกดังกล่าว ประวัติความเป็นมา
  - ประธานดำเนินงานฝ่ายฆราวาสกล่าวรายงานต่อประธานในพิธี
  - เจ้าหน้าที่กล่าวนำให้พระ และสมาทานเบญจศีล
  - ประธานสงฆ์ให้ศีล
  - ประธานในพิธีอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุจากผอบทองคำ
 ประดิษฐานชั่วคราวเพื่อสักการะบูชา
  - พระราชาคณะ ๙ รูป เจริญชัยมงคลคาถา เจ้าหน้าที่ล้างมือ ถวาย ระวัง
  - ประธานพิธีกล่าวถวายสักการะ และถวายพานพุ่มทอง เงิน
  - ถวายจตุปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์ในพิธี
  - พระสงฆ์ในพิธีอนุโมทนา
  - พุทธศาสนิกชนทั่วไปสักการะบูชา

พุทธบารมี

การบำเพ็ญสะสมซึ่งบุญญาบารมี ที่พระโพธิสัตว์ได้กระทำมาหลายภพชาติ ส่งผลให้เจ้าชายสิทธัตถะประสูติพร้อมด้วยลักษณะแห่งมหาบุรุษ ได้ตรัสรู้ธรรมสั่งสอนเวไนยสัตว์ทั้งหลายให้พ้นทุกข์บรรลुพระนิพพาน บุญบารมีที่พระพุทธรองค์ได้ทรงกระทำมาแล้วนั้น เป็นปัจจัยเกื้อหนุนนาประการ ช่วยพระพุทธรองค์ให้พ้นจากภัยอันตราย สิ่งกีดขวางต่าง ๆ นับเป็นครั้งไม่ถ้วน เช่น พญามารผจญก่อนจะตรัสรู้ เป็นต้น

เมื่อพระพุทธรเจ้าเสด็จสู่ปรินิพพาน ดอกมณฑาทิพจากท้องฟ้า บูชาสักการะพระพุทธรสรีระ ยังให้เหล่าพระสาวกทั้งหลาย มีพระมหากัสสปะ เป็นต้น ได้ทราบการปรินิพพานของพระพุทธรองค์พากันเดินทางไปสักการะพระพุทธรสรีระ ภายหลังต่อมา พระมหากัสสปะรวบรวมพระอรหันต์ ๕๐๐ รูป ทำสังคายนาครั้งแรก อันเป็นเหตุสืบต่อพระพุทธรศาสนาในประเทศต่าง ๆ สืบต่อถึงทุกวันนี้ แม้กาลปรินิพพานของพระพุทธรองค์ล่วงเลยไปแล้ว ๒๐๐๐ กว่าปี ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ องค์การสหประชาชาติได้ประกาศยกย่องพระพุทธรเจ้า ประกาศวันประสูติ ตรัสรู้ ปรินิพพานของพระพุทธรองค์เป็นวันสำคัญสากลโลก อันเป็นเหตุนำมาซึ่งการสร้างพระเจดีย์รำลึกและการอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศรอบโลก ข้ามทวีปใหญ่น้อยและห้วงน้ำทะเลมหาสมุทร เพื่ออนุเคราะห์มหาชน นำมาซึ่งความปิติยินดีสู่สังคมและประเทศนั้น ๆ โดยมีจำกัดขอบเขต

เดือนตุลาคม ปีพุทธศักราช ๒๕๔๕ พระเจดีย์ฯ และพระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศอัญเชิญรอบโลกสู่สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี ขณะอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุออกให้มหาชนสักการบูชา หิมะได้ตกลงมาอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งวัน จนกระทั่งถึงเวลาปิดการสักการบูชา หิมะหยุดตก การที่หิมะได้ตกลงมาตลอดวันเช่นนี้เป็นเหตุการณ์ที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนในกรุงเบอร์ลิน เมืองหลวงแห่งเยอรมัน และเหตุการณ์ที่หิมะได้ตกนอกฤดูในเดือนตุลาคมเช่นนี้ ไม่เคยปรากฏมีมาก่อนเช่นกัน โดยปกติในยุโรป ฤดูหนาวจะเริ่มต้นเดือนพฤศจิกายน และเข็มนาฬิกาจะต้องหมุนย้อนกลับไปอีกหนึ่งชั่วโมง พระมหาพยอม สุทัตสโน เจ้าอาวาสวัดพุทธนิหารกรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมัน ได้กล่าวถึงนิมิตแห่งพุทธานุภาพ พร้อมนำพุทธศาสนิกชนทั้งหลายสักการบูชาพระอัฐิหรือพระบรมสารีริกธาตุ และปฏิบัติธรรมเบื้องหน้าพระพุทธรองค์สำคัญยิ่งนัก ครั้งหนึ่งในการเกิดขึ้นภาพนี้ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าสักการบูชาพระพุทธรองค์เสด็จเลียบโลก

ปูชา จะ ปูชนียานัง เอตัมมังขละมุตตะมัง การบูชาบุคคลซึ่งควรแก่การบูชา เป็นมงคลอย่างยิ่ง

หมายเหตุ

บรรยากาศหิมะตกนอกฤดูตลอดวัน หากต้องการรู้รายละเอียดเพิ่มเติม สามารถติดต่อสอบถาม พระมหาพยอม สุทัตสโน เจ้าอาวาสวัดพุทธนิหาร กรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมัน

โทร. + 49 - 30 - 40713580

(ได้ในเวลาของประเทศไทยประมาณ 18.00 น. ถึง 21.00 น)

พระพุทธเจ้าเลียบโลก

พระบรมสารีริกธาตุ ๓ ประเทศ
และพระธาตุเจดีย์ฯ อัญเชิญรอบโลก
อัญเชิญจากเยอรมันสู่ไทย

ประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดเขาตะเกียบ

อ.หัวหิน จ. ประจวบคีรีขันธ์

ระหว่างวันที่ ๑ - ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

เจ้าชายสิทธัตถะประสูติ ในวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖ ณ สวนลุมพินี ประเทศเนปาล
ปัจจุบัน หลังจากประสูติ พระองค์เสด็จพระราชดำเนินได้ ๗ ก้าว ทรงเปล่งพระวาจาแรกว่า
“อัครโหมะมัมมิ โลกัถสสะ เขฎฐโหมะมัมมิ โลกัถสสะ เสฎฐโหมะมัมมิ อะยะมันติมา ชาติ นัต
ถิถานิ ปะนัพะโวติ”

เราเป็นผู้เกิดแห่งโลกเราเป็นผู้เจริญแห่งโลกเราเป็นผู้ประเสริฐการเกิดของเรารั้งนี้ เป็น
ครั้งสุดท้าย

ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๒ พระวาจาแรกที่เจ้าชายสิทธัตถะทรงเปล่ง เมื่อ ๒๖๒๒ ปีล่วง
มาแล้ว ได้ปรากฏเกิดขึ้นเป็นความจริง ซึ่งตรงกับวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒ สมัชชา
องค์การสหประชาชาติ ซึ่งมีสมาชิกทั่วโลกจำนวน ๑๖๘ ประเทศได้ประชุมและมีมติเป็น
เอกฉันท์ ประกาศวันวิสาขบูชา วันคล้ายวันประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ขององค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นวันสำคัญสากลโลก ยกย่องพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาเก่าแก่ที่สุด
ศาสนาหนึ่ง คำสอนของพระพุทธองค์นำสันติสุข สู่สังคมโลกมาแล้วมากกว่า ๒,๐๐๐ ปี และ
สู่โลกอนาคตโดยไม่จำกัดกาลเวลา คำประกาศขององค์การสหประชาชาติดังกล่าว นำมาซึ่ง
ความปิติยินดีแก่ผู้เฝ้าสันติภาพและชาวพุทธทั่วโลกประมาณ ๓๕๐ ล้านคน

ด้วยมูลเหตุที่สมัชชาขององค์การสหประชาชาติ ประกาศวันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญสากล โลก สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ได้เสร็จเป็นองค์ประธานเททองหล่อพระเจดีย์ ลักษณะคล้ายองค์พระปฐมเจดีย์ มีความสูง ๘๙ เซนติเมตร พร้อมทั้งประทานนามว่า “พระเจดีย์วิสาขบูชาอนุสรณ์ สกลโลกประกาศบวรบูชาวันวิสาขะ” โดยมีคณะทูตานุทูต เจ้าหน้าที่ประจำองค์การสหประชาชาติในประเทศไทย ตัวแทนภาครัฐ และองค์กรพุทธศาสนา ร่วมทั้งพุทธบริษัทจำนวนมาก ร่วมพิธี ณ พระอุโบสถวัดบวรนิเวศวิหาร เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งเป็นวันวิสาขบูชาวันสำคัญโลกวันแรกที่องค์การสหประชาชาติได้ประกาศยกย่อง องค์ประมุขสงฆ์แห่งประเทศศรีลังกา พม่าและไทย ประทานมอบพระบรมสารีริกธาตุบรรจุในองค์พระเจดีย์ฯ อัญเชิญไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เพื่อน้อมรำลึกถึงพระพุทธองค์เฉลิมฉลอง

คำประกาศยกย่องพระพุทธเจ้าขององค์การสหประชาชาติ และเปิดโอกาสให้ชาวพุทธทั่วโลกได้ชมสักการะพระบรมสารีริกธาตุ

จากหลักฐานพุทธประวัติ พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน ณ เมืองกุสินารา ประเทศอินเดีย พระบรมสารีริกธาตุ (กระดูก) ของพระพุทธองค์ ได้ถูกแบ่งอัญเชิญไปประดิษฐานไว้ในเมืองต่าง ๆ พระบรมสารีริกธาตุจำนวน ๗ องค์ ไม่แตกสลาย ได้แก่ กระดูกหน้าผาก ๑ พระเขี้ยวแก้ว ๔ กระดูกไหปลาร้า ๒ ส่วนที่เหลือนอกจากนี้แตกสลายเป็น ๓ ขนาด ขนาดใหญ่สุดมี ๕ ทะนาน ขนาดกลางมี ๖ ทะนาน ขนาดเล็ก ๕ ทะนาน มีหลักฐานลักษณะ ๓ ประการ ได้แก่ เมล็ดถั่วแตก เมล็ดข้าวสารหักและเมล็ดงา

การอัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุรอบโลก ได้เกิดขึ้นตามพระวาจาแรก ที่เจ้าชายสิทธัตถะทรงเปล่ง และพระพุทธทวจนะก่อนจะเสด็จดับขันธปรินิพพาน ชาวพุทธและผู้สนใจทั้งหลาย ในประเทศสหรัฐอเมริกา กลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย กลุ่มประเทศยุโรป และทวีปเอเชียบางประเทศ ที่ได้มีโอกาสชมสักการะพระบรมสารีริกธาตุอัญเชิญรอบโลก ต่างสาธุการยินดี ได้พร้อมเพรียงกันต้อนรับการเสด็จของพระพุทธร่องค์ครั้งนี้อย่างล้นหลาม ในเดือนตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๕ พระบรมสารีริกธาตุจะประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดจีนฟูกวางซาง กรุงเบอร์ลิน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีเปิดโอกาสให้ชาวพุทธเยอรมัน และชาวพุทธประเทศต่าง ๆ ได้สักการะบูชา หลังจากนั้น จะอัญเชิญสู่ประเทศไทยเป็นวาระสุดท้าย กำหนดถึงวันเสาร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน โดยสายการบินไทย เที่ยวบินที่ T.G. 925 ประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดเขาตะเกียบ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์ ระหว่างวันที่ ๑-๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ และอัญเชิญสู่ประเทศเนปาล และประเทศอื่น ๆ เป็นลำดับต่อไป เมื่อสิ้นสุดการอัญเชิญรอบโลกแล้ว จะอัญเชิญประดิษฐานถาวร ณ สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ มหานครนิวยอร์ก สถานที่ประชุมโลก และประกาศยกย่องพระพุทธเจ้าดังกล่าว

การได้มีโอกาสกราบไหว้พระบรมสารีริกธาตุรอบโลกครั้งนี้ เปรียบดังการได้เข้าเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตามตำนานพระพุทธเจ้าเลียบโลก หรือพระพุทธเจ้าโลกโปรดโลก ได้อุบัติเกิดขึ้นเป็นความจริง ในยุคสมัยปัจจุบัน ท่ามกลางความร้อนรนของโลก ซึ่งต้องการพระมหากษัตริย์คุณและพระพุทธรูปมี วาระโอกาสดังกล่าวสำคัญยิ่งมีความหมายสำหรับชีวิตของมนุษย์ อันมีช่วงอายุขัยจำกัด เป็นมหากุศลอันยิ่งใหญ่พุทธศาสนิกชนทุกท่าน ทุกวัย ทุกเพศ ควรถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเกิด

“ตถาคตมีพระชนมายุน้อย ประกาศพระศาสนาอยู่ได้ไม่นาน ก็จะมีปริณิพพาน พระศาสนายังไม่แผ่ไพศาลไปยังนานาประเทศ เมื่อตถาคตปริณิพพานและทำการถวายพระเพลิงแล้วพระบรมสารีริกธาตุจะแตกเป็น ๓ สัณฐาน เพื่อว่ามหาชนในนานาประเทศ จะได้อัญเชิญไปนมัสการทำการสักการะ เข้าถึงมหากุศล อำนาจผลให้บังเกิดในสุคติภพต่อไป”

พระพุทธวจนะก่อนจะเสด็จดับขันธปริณิพพาน

มหาปริณิพพานสูตร

พระอาทิตย์อา และโลกยกย่องพระพุทธเจ้า

พระลัทธิตถกumar

ลำดับนั้น ท้าวจุลโลกบาลทั้ง ๔ พระองค์ ก็ทรงรับพระราชกุมารไปจากพระหัตถ์ท้าว
มหาพรหม โดยรองรับพระองค์ด้วยอชินจัมมาชาติ อันมีสุขสัมผัส ซึ่งสมมติว่าเป็นมงคลในโลก
ต่อนั้น นางนมทั้งหลาย จึงรองรับพระองค์ด้วยผ้ากุศลพัสดุ์จากพระหัตถ์ท้าวจุลโลกบาล และ
ขณะนั้นพระราชกุมาร ก็เสด็จอุฏฐาการลงจากมือนางนมทั้งหลาย เสด็จลงเหยียบยืนยังพื้นภู
มิภาช ด้วยพระบาททั้งสองเสมอเป็นอันดี ท้ามหาพรหมก็ทรงเปรมปรีดิ์ ทรงทิพยเศวตฉัตรทาง
กัน กันละอองมิให้มาถูกต้องพระยุคลบาท ท้าวสุยามเทวราช ทรงซึ่งทิพย์วาลวิชนีอันวิจิตร
เทพบุตรที่มีมหิทธิฤทธิ์องค์หนึ่ง ถือพระขรรค์อันขจิตด้วยแก้ว ๗ ประการ เทพบุตรองค์หนึ่ง
ยืนประดิษฐานถือฉลองพระบาทชาตรูปมัยทั้งคู่เทวบุตรองค์หนึ่งยืนเชิดชูทิพยมามงกุฏ ล้วน
เป็นเกียรติแก่พระกุมาร ซึ่งเหยียบพร้อมด้วยเครื่องเบญจราชากกุธภัณฑ์ทั้ง ๕ ปรากฏแก่น
นัยนดาของมวลมนุษย์ แต่เทพดาทั้งหลายที่ถือนั้นมิได้เป็นปรากฏ

ครั้นพระกุมารทอดพระเนตรไปยังปราจีนทิศ เห็นเทพตามนุษย์เป็นอันมากมาสโมสร
สันนิบาตในลานอันเดียวกัน และเทพดาทั้งปวงทำสักการบูชาด้วยบุปผชาติต่าง ๆ ตั้งไว้
บนเศียรเกล้า แล้วกล่าวว่า ข้าแต่พระกุมารพระองค์เป็นผู้ประเสริฐสุด จะหาบุคคลในโลกนี้
เสมอด้วยพระองค์มิได้มี ครั้นแล้วพระกุมารเจาก็บายพระพักตร์ไปทางอุดรทิศเสด็จมายังพระ
บาทไปบนพื้นแผ่นดินทอง อันท้าวจุลโลกบาลถือรองรับไว้ได้ ๗ ก้าวแล้วทรงหยุดประทับยืน
บนทิพยบุปผชาติ อันมีกลีบได้ ๑๐๐ กลีบ ทรงเปล่งพระสุรเสียงอันไพเราะดุจเสียงท้าว
มหาพรหม ดำรัสสาสภิวาจาด้วยพระคาถาว่า

อโคหมชมิ โลกสถ

อยมนติมา เมชาติ

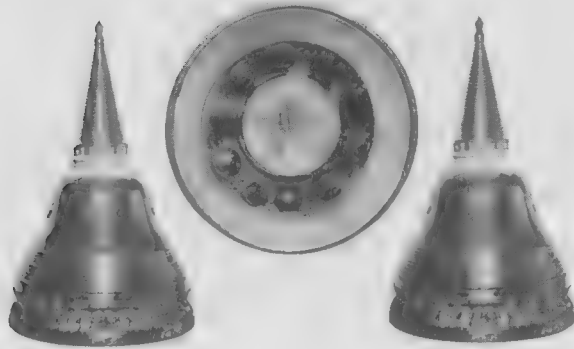
เชฏฐเฐ สเฐฐเฐหมสมิ

นตติทานิ ปุนพทโว ฯ

ความว่า ในโลกนี้เราเป็นยอด เป็นผู้เจริญที่สุด เป็นผู้ประเสริฐที่สุด การเกิดของเรานี้
เป็นครั้งสุดท้าย ภพใหม่ต่อไปไม่มี

พระบรมสารีริกธาตุ

ครั้งพระมหากัสสปะ กับพระสงฆ์บริวาร ๕๐๐ และมหาชนทั้งหลายกราบนมัสการพระบรม
ยุคลบาทโดยซอแล้ว พระบาททั้งสองก็ถอยถดหนายจากหัตถ์พระมหากัสสปะ นิวัดนาการ
คืบเข้าพระหีบดังเก่า ทุกสิ่งทุกอย่างได้ตั้งอยู่เป็นปกติ มิได้ขยับเขยื้อนเคลื่อนไหวนอกจากที่แต่
ประการใด เป็นมหัศจรรย์อันยิ่งใหญ่อีกวาระหนึ่ง ขณะนั้นเสียงโศกอาปริเวนนาการของมวล
เทพดาและมนุษย์ ซึ่งได้หยุดสร้างสระอันแล้วแต่ต้นวันก็ได้พลันดังสนั่นขึ้นอีก เสมอด้วยวัน
เสด็จดับขันธปรินิพพาน

ขณะนั้นเตโชธาตุกับดินดลิตพระจิตการณขึ้นเองด้วยอาณานภาพเทพดา เพลิงได้ลุก
พวยพุ่งโชติฉาเผาพระพุทธรูประเศฟ พร้อมคู่ผ้า ๕๐๐ ชั้น กับหีบทองและจิตการณหมดสิ้น
ยังมีสิ่งซึ่งเพลิงมิได้เผาให้ย่อยยับไปด้วยอาณานภาพพุทธรูปฐาน ดังนี้ :-

๑. ผ้าห่อหุ้มพระพุทธรูประเศฟชั้นใน ๑ ผืน
๒. ผ้าห่อหุ้มภายนอก ผ้าห่อหุ้มพระพุทธรูประเศฟ ๑ ผืน กับทั้ง
๓. พระเขี้ยวแก้วทั้ง ๔
๔. พระรากขวัญทั้ง ๒

๕. พระอุณหีส ๑ รวมพระบรมธาตุ ๗ องค์นี้ ยังคงปกติอยู่ดี มิได้แตกกระจัดกระจาย
และพระบรมสารีริกธาตุทั้งหลาย นอกนั้นแตกฉานกระจัดกระจายทั้งสิ้น มีลักษณะต่างกันเป็น
๓ ขนาด คือ :-

๑. ขนาดโต มีประมาณเท่าเมล็ดถั่วแตก
๒. ขนาดกลาง มีประมาณเท่าเมล็ดข้าวสารหัก
๓. ขนาดเล็ก มีประมาณเท่าเมล็ดพันธุ์ผักกาด

ยาวไม่แตกทำลายคงอยู่เป็นแท่ง แต่พระบรมศาสดาทั้งหลายทรงดำริว่า “ตลาด๓จะมีขนมายน้อย ประกาศพระศาสนาอยู่ไม่นาน ก็จะมีปริณิพพาน พระศาสนาจะไม่แผ่ไพศาลไปนานาประเทศ เหตุดังนี้จึงขออธิษฐานว่า เมื่อตลาด๓ปริณิพพานเสร็จการถวายพระเพลิงแล้ว พระธาตุทั้งหลายจงแตกกระจายออกเป็น ๓ ส่วนฐาน มหาชนจะได้เชิญไปนมัสการ ทำสักการบูชาในนานาประเทศที่อยู่ของตน ๆ จะเป็นทางให้เข้าถึงกุศลอันอำนวยผลให้บังเกิดให้สุดคติพบต่อไป”

ครั้นเสร็จการถวายพระเพลิงแล้ว ท่ออุทกธารแห่งน้ำทิพย์ก็ตกลงจากอากาศดับเพลิงให้อันตรธาน มัลลกะศัตรีทั้งหลาย ก็มีความชื่นบานได้อัญเชิญมาซึ่งถาดทองอันเต็มไปด้วยสุคนธาวารี มาใส่รองสงรองที่พระจิตถาดานแล้วก็เก็บพระบรมสารีริกธาตุทั้งหลายใส่ไว้ในพระหีบทองน้อย กับให้ตกแต่งซึ่งพระราชสัญลักษณ์ราคารในท่ามกลางพระนครให้งามวิจิตรตระการด้วยสรรพภรณ์ ควรเป็นที่สถิตประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุที่เคารวะอันสูงแล้วให้อัญเชิญพระหีบทองพระบรมสารีริกธาตุขึ้นเหนือคชาธารข้างพระที่นั่งอันตกแต่งด้วยเครื่องอลังการอันมีเกียรติสูง ทำการสักการบูชาด้วยรูปเทียนสุคนธมาลาบุปผชาติ แล้วแห่เข้าสู่ภายในพระนครอัญเชิญขึ้นประดิษฐาน ณ เบื้องบนรัตนบัลลังก์ ภายใต้เศวตฉัตร ณ พระโรงราชสัญลักษณ์

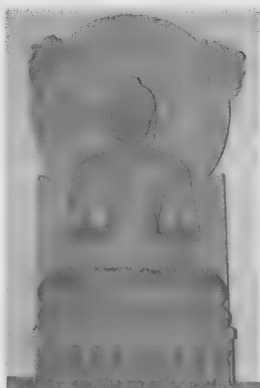
มัลลกะศัตรีทั้งหลายพากันกริ่งเกรงว่า อรินทราชทั้งหลายจักยกแสนยากรมาช่วงชิงพระบรมสารีริกธาตุ จึงให้จัดตั้งจาดรงคเสนาโยธาทาญพร้อมสรรพด้วยศัสตราวุธ ป้องกันรักษาพระบรมสารีริกธาตุ ทั้งภายในและภายนอกพระนครอย่างมั่นคง แล้วให้จัดการสมโภชบูชาพระบรมสารีริกธาตุด้วยเครื่องดุริยางค์ดนตรี ฟ้อนรำ ขับร้อง ทั้งก็ฟ้านักขัตรนานาประการเป็นมโหฬารยิ่งนักตลอดการถึง ๗ วัน

ครั้งนั้น พระเจ้าอชาตศัตรูราช ผู้ครองนครราชคฤห์ พระเจ้าลิฉฉวี แห่งพระนครไพศาลี พระเจ้ามahanาม แห่งกบิลพัสดุ์นคร พระสุริยราช แห่งเมืองอัลลกะป็นนคร พระเจ้าโกสิยราช แห่งเมืองรามคาม พระเจ้ามัลลราช แห่งเมืองปาวานนคร และมหาพราหมณ์ ผู้ครองเมืองเวฏฐที่ปถนคร รวม ๗ นครด้วยกัน ล้วนมีความเลื่อมใสและความเคารพนับถือมั่นในพระพุทธศาสนา ครั้นได้ทราบข่าวปรีณิพพานของพระบรมศาสดา มีความเศร้าโศกอาลัยอาวรณ์ในพระผู้มีพระภาคเจ้าเป็นอันมาก จึงได้แต่งราชทูตส่งไปขอแบ่งพระบรมสารีริกธาตุ ณ เมืองกุสินารานคร เพื่อจะได้สร้างพระสถูปบรรจุไว้ที่สักการบูชาเป็นสิริมงคลแก่พระชนรของพระองค์สืบไป

ครั้นส่งราชทูตไปแล้วก็ยิ่งเกรงไปว่า กษัตริย์มัลลราช แห่งกุสินารานั้น จะขัดขืนไม่ยอมดังปรารถนา จึงให้จัดโยธาสैनยการเป็นกองทัพ พร้อมด้วยจาตุรงคโยธาสैनาหาญครบถ้วนด้วยศีลศราวุธเต็มกระบวนศึก เดินทางติดตามราชทูตไป ด้วยทรงตั้งพระทัยว่า หากกษัตริย์มัลลราช แห่งนครกุสินาราขัดขืนไม่ยอมให้ด้วยไมตรี ก็จะใช้ยกพลเข้าโจมตีบีบบังคับ เอาพระบรมธาตุด้วยกำลังทหาร

เมื่อกษัตริย์ทั้งหลาย มีพระเจ้าอชาตศัตรูราช เป็นอาทิ ต่างยกจาตุรงคเสนายोधาหาญมาถึงชานเมืองกุสินารา โดยลำดับ ครั้นทราบข่าวจากราชทูตว่า มัลลกษัตริย์แห่งกุสินารา ไม่ยอมให้พระบรมสารีริกธาตุของพระบรมศาสดาดังประสงค์ ก็ไม่พอพระทัยต่างก็ยกทัพเข้าประชิดกำแพงพระนครจัดตั้งพลับพลาและตั้งค่ายเรียงรายพระนครกุสินารา รวม ๗ ทิศด้วยกัน แล้วให้ทหารร้องประกาศเข้าไปในเมืองว่า ให้มัลลกษัตริย์เร่งปันส่วนพระบรมสารีริกธาตุให้โดยดี แม้มีให้ก็จงออกมาชิงชัยยุทธนการกัน

ฝ่ายมัลลกษัตริย์ในเมืองกุสินารานั้น เห็นกองทัพยกมาผิรุปลารณ์เป็นไมตรีเช่นนั้น ก็ตกใจ สั่งให้ทหารประจำที่รักษาหน้าที่เชิงเทินปราการรอบพระนครให้มั่นคง เมื่อได้ยินทหารร้องประกาศเข้ามาดังนั้นก็ให้ทหารบนเชิงเทินร้องตอบไปว่า “พระผู้มีพระภาคเจ้าเสด็จปรีณิพพานในพระนครของเรา ความจริง เราก็มิได้ไปทูลอัญเชิญให้เสด็จ และเราก็มิได้ส่งข่าวสารไปเชิญทูลเสด็จ พระองค์เสด็จมาเองแล้วส่งพระทานที่พุทธอุปัฏฐากให้มาบอกให้เราไปสู่สำนักพระองค์ แม้เพียงดวงแก้วอันมีค่าเกิดในเขตแคว้นแดนเมืองของท่าน ท่านก็มิได้ให้แก่เรากี่แล้วแก้วอันใดเล่าจะประเสริฐเสมอด้วยแก้ว คือ พระพุทธรัตนะ และเมื่อเราได้ซึ่งปฐมอุดมรัตนะเช่นนี้แล้ว ที่จะให้แก่ท่านทั้งปวงอย่างพึงหวังเลย ไซ้ว่าจะค้ำนันทมารดา และเป็นบุรุษแต่เฉพาะท่านทั้งหลาย ก็หาไม่ แม้เราก็ค้ำนันทมารดาเป็นบุรุษเหมือนกันจะขาดเกรงกลัวท่านเมื่อไรมิ” กษัตริย์ทั้งสองฝ่ายต่างทำอหังการแก่กันและกัน ด้วยขัดติยมานะคุกคามทำร้ายด้วยถ้อยคำมีประการต่างๆ ไกลจะทำสงครามสัมประหารซึ่งกันและกันอยู่แล้ว

ในกาลนั้น โทณพราหมณ์ ผู้เป็นบัณฑิต เป็นทศปาโมกข์อาจารย์สอนไตรเพทแก่ กษัตริย์ทั้งหลาย พิจารณาเห็นเหตุอันพึงจะมี ในสิ่งซึ่งมิใช่เหตุอันควรสัมประหารซึ่งกันและกัน จึงดำริว่า เราควรจะระงับเสียซึ่งการวิวาทของกษัตริย์ทั้งปวง และชี้ให้เห็นประโยชน์แห่งความ สามัคคีเกิด ครั้นโทณพราหมณ์ดำริเช่นนั้นแล้ว จึงขึ้นยืนอยู่บนที่สูง ปรากฏร่างแก่กษัตริย์ทั้งหลายพร้อมกับกล่าววาทาห้ามว่า “ข้าแต่ท่านทั้งหลาย ขอทุกท่านจงสงบใจฟังคำของข้าพเจ้า ซึ่งเป็นคำที่ท่านทั้งหลายจะต้องปฏิบัติตามโดยส่วนเดียวเถิด”

ครั้นโทณพราหมณ์ เห็นกษัตริย์ทั้งหลายตั้งใจสดับฟังถ้อยคำของตน เช่นนี้แล้ว จึง กล่าวต่อไปว่า “ข้าแต่ท่านผู้จอมแห่งพระราชราษฎรทั้งหลายแท้จริงทุก ๆ ท่าน ก็มีใช้สักการะ เคารพบูชา พระผู้มีพระภาคเจ้า โดยฐานที่พระองค์เป็นกษัตริย์ที่สูงโดยชาติและโคตร หรือสูง โดยเกียรติยศ ศักดิ์ และทรัพย์สินสมบัติแต่ประการใดเลย ปรากฏว่า เราทั้งหลายสักการะเคารพ บูชา พระผู้มีพระภาคเจ้าโดยธรรม ด้วยความเชื่อถือในธรรมที่พระองค์ทรงประทานไว้ทั่วกัน

ก็ธรรมทั้งหลายที่พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงประทานไว้นั้น พระองค์ทรงสรรเสริญขึ้นดี ความอดทน ทวิงสาความไม่เบียดเบียนและสามัคคีความพร้อมเพรียงกัน อันเป็นธรรมทรงคุณค่าอัน สูงควรที่คนทั้งหลายจะพึงปฏิบัติทั่วกันเมื่อเป็นดั่งนั้นแล้วเหตุอันใดเล่าเราควรจะพึงวิวาทกัน ข้อนั้น ไม่เป็นการสมควรเลย

เพราะฉะนั้น ขอท่านทั้งหลาย จงสามัคคีปรองดองกันเถิด ขอทุกท่านจงมีส่วนได้พระบรมสารีริกธาตุ ของพระผู้มีพระภาคเจ้าอัญเชิญไปสักการะจงทั่วกันเถิด ขอพระบรมสารีริกธาตุ ที่เคารพบูชาอันสูง จงแพร่หลายออกไปยังพระนครต่าง ๆ เพื่อกเป็นสักการะ เคารพ บูชา ของมหาชนทั้งปวงเถิด”

เมื่อกษัตริย์ทั้งปวง ได้สดับคำของโศภนพราหมณ์อันชอบด้วยธรรมอันสอดคล้องต้องกันกับรัฐประศาสนบายเช่นนั้น ก็ได้สดิ คำวิเห็นสอดคล้องต้องตามคำของโศภนพราหมณ์ เลื่อมใสในถ้อยคำนั้นแล้วพร้อมกันตรัสว่า “ขอบแล้ว ท่านอาจารย์ ขอท่านอาจารย์จงแบ่งปันพระบรมสารีริกธาตุออกเป็นส่วน ๆ ให้เป็นส่วน ๆ ให้เป็นของทวแก่ข้าพเจ้าทั้งหลายจะถึงอัญเชิญไปสักการบูชาตามปรารถนาเถิด”

เมื่อโศภนพราหมณ์ได้สดับคำยินยอมพร้อมเพรียงของกษัตริย์ทั้งปวง เช่นนั้น ก็ให้เปิดประตูเมืองกุสินารา อัญเชิญกษัตริย์ทั้งปวงเข้ามาในภายในแล้ว ให้อัญเชิญไปประชุมพร้อมกันยังพระโรงราชสดฐาครที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ แล้วให้เปิดพระหีบทองน้อย ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุให้กษัตริย์ทั้งปวงพร้อมกันถวายอภิวาทสมตามมโนรถ

ขณะนั้น พระบรมสารีริกธาตุ อันทรงพรรณพิลาศงามโอภาสด้วยรัศมี ซึ่งปรากฏอยู่ในพระหีบทอง เฉพาะพระพักตร์ ได้เตือนพระทัยกษัตริย์ทั้งปวงให้ระลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพระผู้มีพระภาคกษัตริย์ทั้งปวงจึงได้ทรงกันแสงประเพณีการต่าง ๆ ครั้งนั้น โทณพราหมณ์เห็นกษัตริย์ทั้งหลายมัวแต่โคกคัลยรัตนดอยู่เช่นนั้น จึงหยิบพระทักษิณทาสุธาตุ คือพระเขี้ยวแก้วข้างขวา เบื้องบน ขึ้นซ่อนไว้ในมวยผม แล้วจัดการตักดวงพระบรมสารีริกธาตุ ด้วยทะนานทอง ถวายกษัตริย์ทั้ง ๘ พระนคร ซึ่งประทับอยู่ ณ ที่นั้น ได้พระนครละ ๒ ทะนานเท่า ๆ กันพอดี รวมพระบรมสารีริกธาตุเป็น ๑๖ ทะนานด้วยกัน

ภายหลังกษัตริย์ในเมืองโมรีนคร ได้ทราบข่าวพระผู้มีพระภาคเสด็จบริณีพพาน จึงส่งราชทูตให้มาทูลขอพระบรมสารีริกธาตุ ณ เมืองกุสินารานคร ทั้งยกพลพยุหเสนาตามมาภายหลัง กษัตริย์กุสินาราจึงแจ้งว่า พระบรมสารีริกธาตุนั้น กษัตริย์ทั้งแปดพระนครได้ไปประชุมแบ่งปันกันหมดสิ้นแล้วยังอยู่แต่พระอังคาร ขอให้อัญเชิญพระอังคารไปทำการสักการบูชาเถิด กษัตริย์โมรีนคร ก็อัญเชิญพระอังคารไปทำสักการบูชายังพระนครของตน

ท้าวสกกะ อัญเชิญพระทักษิณทาสุธาตุไปเทวโลก

ขณะที่โทณพราหมณ์กำลังดักตวงพระบรมธาตุ ถวายกษัตริย์ทั้งหลายอยู่นั้น ท้าวสกอมรินทราริราช ทราบด้วยทิพยจักขุว่าโทณพราหมณ์ลอบหยิบเอาพระทักษิณทาสุธาตุซ่อนไว้ในมวณผม จึงทรงดำริว่า “กำลังโทณพราหมณ์ ไม่สามารถจะทำที่สักการบูชาเชิดชูพระบรมธาตุนั้นให้สมแก่พระเกียรติอันสูงได้ สมควรจะเอาไปประดิษฐานไว้ยังเทวโลก ให้เทวดาและพรหมทั้งหลายสักการบูชาเถิด” ครั้นดำริแล้วก็แบ่งพระกายลงมาหยิบเอาพระทักษิณทาสุธาตุเชิญลงสู่พระโกษของน้อย ยกขึ้นทูลพระเศียรเกล้าอัญเชิญไปบรรจุไว้ที่พระจุฬามณีเจดีย์ ณ สุราลัยเทวสถาน

ฝ่ายโทณพราหมณ์ ครั้นแบ่งปันพระบรมสารีริกธาตุ ถวายกษัตริย์ทั้งปวงเสร็จแล้ว ก็ยกมือขึ้นค้นหาพระทักษิณทาสุธาตุบนมวณผมไม่พบก็เสียใจเป็นอันมาก ครั้นจะได้ถามหาตัวคนเอาไป ว่าผู้ใดมาลอบเอาพระทักษิณทาสุธาตุบนมวณผมไป ก็ไม่กล้าออกปาก ด้วยละอายแก่ใจ เกรงว่ากษัตริย์ทั้งหลายจะยกโทษ ทำให้เสื่อมเสียเกียรติของตน จึงสงบใจไว้ ไม่แสดงอาการอันใดออกมา แต่แล้วก็ดำริสืบต่อไปว่าเทวานทองใบนี้ ก็มีสวนนับเนื่องในพระบรมสารีริกธาตุเป็นของวิเศษควรแก่การสักการบูชาอยู่ ควรที่อาตมาจะนำไปสร้างพระเจดีย์บรรจุไว้เป็นที่สักการบูชาเถิด

ครั้นตกลงใจเช่นนั้นแล้ว จึงกล่าวแก่กษัตริย์ทั้งปวงว่า “ข้าแต่ปิตุรทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอประทานเทวานทองดวงพระบรมธาตุใบนี้เพื่อจะอัญเชิญไปสร้างพระสถูปเจดีย์บรรจุไว้เป็นที่สักการบูชา กษัตริย์ทั้งหลายก็พร้อมใจกันยินยอมพระราชทานแก่โทณพราหมณ์ เพื่อไปสร้างพระตมพเจดีย์บรรจุตามปรารถนา”

พระสถูปเจดีย์สถาน

ในสมัยนั้น บรรดาภคัตริย์ทั้งหลาย เมื่อได้รับส่วนแบ่งพระบรมสารีริกธาตุแล้ว ต่างองค์ต่างก็จัดขบวนอันมโหฬาร อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุไปยังพระนครของตนด้วยเกียรติยศอันสูง แล้วให้อำมาตย์ขึ้นบรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้เป็นที่สักการบูชาของมหาชน จึงปรากฏว่ามีพระสถูปเจดีย์ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ดังนี้ :-

๑. พระธาตุเจดีย์	ที่เมืองราชคฤห์
๒. พระธาตุเจดีย์	ที่เมืองไพศาลี
๓. พระธาตุเจดีย์	ที่เมืองกบิลพัสดุ์
๔. พระธาตุเจดีย์	ที่เมืองอัลลกะปนนคร
๕. พระธาตุเจดีย์	ที่เมืองรามนคร
๖. พระธาตุเจดีย์	ที่เมืองเวฏฐทีปนนคร
๗. พระธาตุเจดีย์	ที่เมืองปาวานนคร
๘. พระธาตุเจดีย์	ที่เมืองกุสินารานคร
๙. พระอังคารเจดีย์	ที่เมืองโมรีนนคร
๑๐. พระตุมพเจดีย์	ที่เมืองกุสินารานคร

๔. พระเชี้ยวแก้วเบี่ยงตัวซ้าย ไปประดิษฐานอยู่ในนาคพิภพ

๕. พระรากขวัญเบื้องซ้าย กับพระอุณหิส ขึ้นไปประดิษฐานอยู่ในทูลสถลเจดีย์ ณ พรหมโลก

ส่วนพระทนต์ทั้ง ๓๖ และพระเกศา พระโลมา กับทั้งพระขนวทั้ง ๒๐ นั้น เทพดา อัญเชิญไปองค์ละองค์ สู่จักรวาลต่าง ๆ

อเนก พระบริขารพุทธบริโภคนั้น ก็ได้รับเชิญไปบรรจุไว้ในสถูปตามนครต่าง ๆ ดังนี้ :-

๑. พระกายพันธน์

สถิตอยู่ที่เมืองปาฏลีบุตร

๒. พระอุทกสาฎก

สถิตอยู่ที่เมืองปัญจาลารัฐ

๓. พระจัมมขันธ์

สถิตอยู่ที่เมืองโกศลารัฐ

๔. ไม้สีพื้น

สถิตอยู่ที่เมืองมิลิลา

๕. พระธมกรก

สถิตอยู่ที่เมืองวิเทหราชู

๖. มีดกับกล่องเข็ม

สถิตอยู่ที่เมืองอินทปัตถ์

๗. ฉลองพระบาทและถลกบาตร

สถิตอยู่ที่เมืองอุสิรพราหมณคาม

๘. เครื่องลาด

สถิตอยู่ที่เมืองมกฏนคร

๙. ไตรจีวร

สถิตอยู่ที่เมืองภัททราชู

๑๐. บาตร

เดิมสถิตอยู่ที่เมืองปามุสิบุตร ภายหลังไปอยู่เมือง
ลังกาทวีป

๑๑. นิสิตินะสันถิต

สถิตอยู่ที่เมืองกุรราชู

พระสังคีติอาจารย์ได้พรรณนาประมวลพระสถูปเจดีย์ ที่ประดิษฐานพระบรม
สารีริกธาตุ และพระบริขารพุทธบริโภคไว้ด้วยประการดังนี้

วัดเขาตะเกียบตั้งอยู่บริเวณบ้านเขาตะเกียบ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สภาพบริเวณวัดเป็นภูเขาติดทะเลใกล้เคียง กับชายหาดหัวหิน มีทัศนียภาพสวยงาม มีสภาพก่อสร้างเป็นวัดก่อนปี พ.ศ. ๒๔๗๕ และเคยมีหลักฐานปรากฏชัดเจนว่า สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี ได้ทรงเคยเสด็จพระราชดำเนินมาเยี่ยมวัดเมื่อปี ๒๔๗๗ และในปี ๒๕๐๕ ภายหลังจากหลวงพ่อดุสิตซึ่งได้ปกครองดูแลวัดได้มรณภาพลง หลวงพ่อสายได้มาปกครองดูแลวัดแทนประมาณ ๓-๔ ปี และได้ย้ายไปอยู่วัดอื่น โดยไม่มีพระภิกษุรูปใดดูแลต่อจึงทำให้วัดเขาตะเกียบอยู่ในสภาพวัดร้าง

ปัจจุบันพระวิศัลย์ซึ่งเข้าจำพรรษาที่วัดเขาตะเกียบ ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๒๘ ได้อนุญาตให้พระภิกษุพัฒนาวัดให้วัดร้างกลับมีสภาพเป็นวัดมีพระสงฆ์มาจนถึงปัจจุบัน ได้พัฒนาวัดให้เจริญรุ่งเรืองมาโดยลำดับและได้รับการแต่งตั้งเป็นเจ้าอาวาส ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็น พระครูพิพัฒน์วรกิตติ จากการพัฒนาวัดให้เจริญรุ่งเรืองมาโดยลำดับ การก่อสร้างศาสนสถานเพื่อให้พระภิกษุปฏิบัติศาสนกิจ และประชาชนพุทธศาสนิกชนได้ร่วมพิธีกรรมตามประเพณีต่างๆ นั้น ยังขาดศาสนสถานที่สำคัญคือพระอุโบสถของวัด ซึ่งวัดได้มีโครงการจัดสร้างและได้จัดหาสถานที่ไว้เรียบร้อยแล้ว

ประวัติวัดเขาตะเกียบ

พ.ศ.2400 โดยประมาณ วัดเขาตะเกียบสร้างมาเก่าแก่มากมีพระพุทธรูปชื่อหลวงพ่อ
เขาตะเกียบ อยู่ในถ้ำเขาตะเกียบเป็นของเก่าแก่ โดยมีก่อนอาจารย์สุดมา
อยู่เขาตะเกียบ ขึ้นบันไดปูนไปประมาณ 20 ชั้น ด้านซ้ายมือมีถ้ำประดิษ
ฐานหลวงพ่อเขาตะเกียบอยู่ในนั้น เก่าแก่มาก อาจารย์สุดเล่าว่าเป็นพระ
เก่าแก่มาก

พ.ศ.2480 พระอาจารย์สุด โสมกบัณฑิต มาอยู่ช่วยสร้างวัดเขาตะเกียบต่อจากรุ่น
ก่อน ๆ ที่ทำได้

พ.ศ.2490 ในหลวงทรงรับอาจารย์นำไปรักษาตัวที่กรุงเทพฯ

พ.ศ.2498 สร้างศาลาพิชัยญาติ มีโยมรัตนา โยมชนิษฐา สัตตะบุตร มาสร้างเป็นเจ้า
ของโรงเรียนสืตตะบุตร ซอย 3 รongเมือง กรุงเทพฯ

- พ.ศ.2497 ผู้เล่าคือ พระครูไพโรจน์วรการ สมัยนั้นมาอยู่เขาตะเกียบกับอาจารย์สุด
โฆษกบัณฑิต อายุ 27 มาสอบได้ น.ธ. เอก พ.ศ.2499 ที่หัวหิน สำนักเรียน
วัดหนองแก หัวหิน
- พ.ศ.2500 จัดงานฉลอง 25 ศตวรรษ มีมหรสพสมโภช 3 คืน บนยอดเขา
- พ.ศ.2510 ไปรับสามเณรจาก แยมบ้าน ฟีน้อง 2 คนมาอยู่ด้วยช่วยอาจารย์สุดพัฒนา
วัด และมีสามเณรขวัญ คนทางกุยบุรี ขณะนี้ตั้งบ้านอยู่ตีนเขาตะเกียบ
อาชีพนี้นำเที่ยวชมทะเล
- พ.ศ.2514 พระอาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต มรณภาพ 95 พรรษา 72
- พ.ศ.2515 ลูกศิษย์คือพระอาจารย์ฉลอง อยู่ท่ายาง เพชรบุรี มาทำงานเผาศพให้ท่าน
ผู้เล่านี้ก็มีงานศพด้วย โดยได้รับจ.ม.สามเณรองอาจ แยมบ้าน และ
สามเณรขวัญ และน้องชายอีก 2 คน บวชอยู่กับอาจารย์หลายปี เรียน
ภาษาอังกฤษกับอาจารย์ ขณะนี้ 2543 ทราบว่า อดอาจ แยมบ้าน ไปเป็น
อาจารย์สอนอยู่ที่วิทยาลัยเชียงใหม่ สามเณร 4 องค์นี้ช่วยอาจารย์ทำถนน
ให้รถยนต์ขึ้นเขาตะเกียบได้ เรียกว่ารุ่นทำทางขึ้นเขา

ประวัติของพระอาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต

เขาตะเกียบ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พ.ศ.2516 ข้าพเจ้าพระครูโพธิจรรย์วรการ ได้ส่งพระบุญถึง อริโย มารักษาวัดแทน
อาจารย์สุด

พ.ศ.2521 พระอาจารย์วีรศักดิ์ มาอยู่เขาตะเกียบ พัฒนาต่อ

พ.ศ.2509 ข้าพเจ้าผู้เล่าประวัติเขาตะเกียบ จากไปสร้างที่ปฏิบัติอยู่วัดเขาเทพนิมิต
ไร่เนินหัวหิน โดยสมัยนั้น ชื่อ พระสาย มหาสุวรรณโณ อายุ 27 คนสามพราน
นครปฐม ตลาดจินดา

พ.ศ.ก่อน 2484 พระพุทธบาทสี่รอย เขาตะเกียบก็มีมาอยู่คู่กับวัดมานานักก่อน
อาจารย์สุดมาพัฒนา

อาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต เป็นพระของในหลวง โดยสมัย พ.ศ.2490 ท่านอาจารย์ป่วย
มาอยู่เขาตะเกียบ ในหลวงพร้อมพระราชินีทรงมาพบ และรับตัวไปรักษาในกรุงเทพฯ ที่ว่าเป็น
พระของในหลวง เพราะทราบจากปากของอาจารย์สุด เล่าว่า พระราชินีทรงตรัสว่าพระของ
เรา ด้วยท่านเป็นคนใช้ของพระองค์ ซึ่งจะขอเล่าประวัติที่ว่าเป็นพระของในหลวงทรงอุปถัมภ์
นั้นเป็นมาอย่างไร

เมื่อ พ.ศ.2497 ผู้เล่าคือ พระครูโพธิจรรย์วรการ สมัยนั้นมาอยู่เรียนกัมมัฏฐาน กับ
ท่านพระอาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต ซึ่งผู้เล่านี้อายุเพียง 28 ปี และเป็นผู้มาร่วมช่วยพัฒนาเขา
ตะเกียบ กับท่านอาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต บวชได้พรรษาที่ 2 อยู่กับอาจารย์ 2 องค์ จึงทราบ
ประวัติเรื่องราวต่าง ๆ ของอาจารย์สุด ได้ดี ผู้มาช่วยอุปถัมภ์ทางกรุงเทพฯ มีเจ้าแก้วชัยปัทมา
โรงพักบางยี่เรือ ตลาดพลู และคณะบ้านพิชัยญาติ โยมขนิษฐา โยมรัตน สีสันบุตร 2 คนที่
น้อง เป็นเจ้าของโรงเรียนสีตบุตร อยู่แถวรองเมืองซอย 3 ถ้าจำไม่ผิด (แต่เปลี่ยนเจ้าของแล้ว)
ยุคนี้ไม่รู้ไปอย่างไรกัน คณะพิชัยญาติ เพราะจากกันมานาน มาสร้างศาลาพิชัยญาติ พ.ศ.
2498

เป็นพระของในหลวงอย่างไร

จะขอเล่าประวัติของอาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต ให้ทราบ เพราะท่านมาอยู่เขาตะเกียบรุ่นเก่าแก่ และเป็นองค์ที่มาสร้างวัดต่อ พ.ศ.2480 วัดนี้สร้างมาประมาณพ.ศ.2470 ท่านอาจารย์สุดเป็นพระมาจากเขมร เป็นคนเขมร นามสกุลว่า นพกษัตริย์ ท่านว่าท่านเป็นเชื้อเจ้าทางเขมร รูปร่างของท่านหน้ารูปไข่ ดำแดง ไม่สูงไม่ใหญ่ ค่อนข้างเล็กเพรียว เสี่ยงดัง ตาโต ๆ ตูมมาก ตัวคนเก่ง คนไม่ค่อยชอบเพราะดุและด่าเก่ง บางคนถามว่าทำไมด่าเก่ง ท่านว่ากลัวมันจะมาชอบเรา และท่านว่าทำไมให้คนชอบดีแล้ว เราจะได้อยู่สบาย โดยไม่มีใครบงกช อาจารย์สุดเป็นพระมีธรรมะสูง เคยไปพม่า อินเดีย และทะเลแดง มาแล้ว ท่านพูดภาษาพม่า ภาษาอินเดีย เก่งและพูดภาษาอังกฤษเก่ง อยู่หัวหินคุยกับฝรั่งเสมอ ๆ ซึ่งผู้เล่าก็เคยเรียนภาษาอังกฤษกับท่าน เรียนไวยากรณ์ได้ตั้ง 3 เล่ม ท่องศัพท์สัมผัสได้ 500 คำ เช่น อิต กิน ไดยิน เอีย เตีย แพง แดง เร็ท เบิด ตัก ๆ

ท่านอาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต ท่านเป็นคนสมองดี เล่นลายมือเล่นปัญญายาวมาก แสดงว่าปัญญาดีสมองดี ท่านเคยอยู่ที่วัดอรุณฯ ข้างเมืองพิษณุโลก สอนธรรมะอยู่หลายปี และมาอยู่วัดเกาะแก้ว อ.บ้านลาด เพชรบุรี สอนธรรมะอีกหลายปี มีชื่อเสียงโด่งดังมาก ต่อมาอยู่ที่หัวหินเขาตะเกียบ พ.ศ.2480 ใน พ.ศ.2490 นายหลวงทรงเรือใบมาแวะเที่ยวเขาตะเกียบ เดินขึ้นเที่ยวบนเขา ไปพบอาจารย์สุด ป่วยได้รับเป็นคนไข้ของพระองค์

อาจารย์สุดพอเห็นในหลวงมาก็เอาน้ำมาให้ทรงนั่ง ในหลวงก็ทรงห้าม อาจารย์ก็จะป้อนให้นั่ง ในหลวงก็ทรงห้าม พอดีมือไปถูกพระหัตถ์ในหลวงเข้า พระองค์จึงทรงทราบ ว่าอาจารย์ป่วยเพราะตัวร้อนจัด เลยรับไปรักษาตัวที่กรุงเทพฯ อาจารย์เล่าว่าไปรักษาตัวอยู่กรุงเทพฯ พอทุเลาแล้วขอหมอลากลับ หมอก็ไม่ให้กลับ ขออย่างใดก็ไม่ได้กลับ ท่านเล่าว่า เลยอดใจวิธีนี้เก่า คือ ด่าตะ ทั้งด่า ทั้งดู ท่านเล่าว่าวิธีนี้ได้ผล หมอไปกราบทูลว่าให้กลับได้แล้ว จึงได้กลับหัวหิน

แต่ต้องทานยาเสมอ ๆ ท่านเป็นโรคไตเกี่ยวกับปอด ซึ่งผู้เล่าก็เคยไปซื้อยาให้ท่านเสมอ ๆ ซื้อยาไอโชนิโคตินิก การอยู่กับท่านอาจารย์ ท่านกลัวเราจะติดโรคไต ท่านให้เราระวังการขบขันของใช้น้ำท่า ท่านให้เราแยกต่างหากโดยระวังไว้ ต่อมาเมื่อมีเนรอาจ แยมบาน อยู่เขาตะโมน เพชรบุรี สองคนพี่น้องมาขอมาบวชเณรอยู่ด้วย และมีเนรชาญ สองพี่น้องมาอยู่อีก ขวัญขณะนี้ตั้งบ้านอยู่เชิงเขาตะเกียบ

ประวัติต่าง ๆ อาจารย์เล่าให้ฟังเสมอ ๆ ประสบการณ์ตอนไปพม่า ไปอินเดีย นำฟังมาสนุก ดี ท่านอาจารย์ยังแข็งแรง ท่านเป็นพระรูปร่างงามหม่นผั่งดงาม ลักษณะงาม ท่านคิดถึงบุญคุณของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กับพระราชินี ที่ได้ช่วยเหลือรักษาโรคภัยไข้ป่วยให้หาย

ท่านจึงคิดสร้างพระเจี๊วแก้วไว้บนยอดเขาตะเกียบ ทำได้แต่เสาดั้งโด่ข้างไว้บนยอดเขาสูงสุด มา มรณภาพเสียก่อน และท่านตั้งใจจะทำศิลาจารึกไว้ว่า “สมัยหนึ่งมีพระสมณรูปหนึ่งไปพม่าไปอินเดีย ใ้หัวพุทธรคยา กลับมาเมืองไทย ป่วยในหลวงและพระราชินีมาพบพาไปรักษาที่กรุงเทพฯ จนหาย จึงทำศิลาจารึกและพระเจี๊วแก้วไว้เป็นที่ระลึก เพื่อทดแทนพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงอุปถัมภ์ ต่อท่าน”

ซึ่งแผนการทั้งหมดเพียงแค่ปูพื้นฐาน บนเขาตะเกียบ ยังไม่บรรลุเป้าหมาย ท่าน อาจารย์สุด โฆษกบัณฑิต ก็มามรณภาพเสียก่อน พ.ศ.2514 ทำศพเผาเมื่อ พ.ศ.2515 มีพระ อาจารย์ฉลอง อยู่ อ.ท่ายาง ซึ่งเป็นลูกศิษย์ ขณะนี้ทราบว่าเป็นเจ้าคณะอำเภอท่ายาง เป็นผู้ จัดงานศพให้ท่าน เพราะท่านฉลองเคารพนับถือท่านอาจารย์มาก วันเผาศพเดือนเมษายน 2515 ผู้เล่านี้ก็ไปงานไม่ทราบว่าใครส่งการ์ดไปให้ มีหลวงพ่อบุณ (เจ้าคุณ เจ้าคณะอำเภอบ้าน ลาด) เพชรบุรี ซึ่งชอบเคารพนับถือกับท่านอาจารย์เก่าแก่ ตั้งเมรุเผาตรงหลังศาลาพิชัยญาติ หน้าศาลาปฏิบัติธรรมเดียวกัน พระเจี๊วแก้ว เป็นแก้วเท่าแขนยาวประมาณ 30 เซนติ์ ยังอยู่ เขาตะเกียบไม่ทราบว่าอยู่ที่ใด

มีบ่อนหินอยู่ 2 แห่ง ชื่อบ่อนางงาม อยู่ด้านตะวันออกศาลาพิชัยญาติ และบ่อรับเสด็จ อยู่ขวามือตรงทางรถขึ้น ตรงหัวเขายืนตรงศาลาหลวงพ่อบาน้ำ ส่วนพระบาทสี่รยนั้นสร้าง ก่อน 2484 เป็นของเก่าแก่คู่กับวัดมา โยมเจ๊ก แม่คุณล่ายอง ตาสะ ตลาดหัวหิน มาช่วยอุปถัมภ์ วัดตลอดมา

อาจารย์ใช้ความพยายาม บำรุงสร้างวัดต่อจากอาจารย์สมัยเก่าทำไว้ พระที่อาจารย์ ใ้บรรจุไว้ด้วย (เรื่องนี้ไม่ทราบ ทราบแต่มีผู้บอกให้ทราบภายหลัง)

พระบาทสี่รยเป็นรอยพระบาทเจ้าทั้ง 4 พระองค์ มาเหยียบไว้ซ้ำ ๆ กัน ของจริง อาจารย์สุดบอกว่าอยู่ที่ในป่าเชียงใหม่เข้าป่าไปลึกมาก (เรื่องนี้แม้ผู้เล่านี้ก็เคยได้มีผู้บอกให้รู้ ว่าพระบาทสี่รยจริงอยู่ในป่าลึกเชียงใหม่เช่นกัน) ซึ่งเป็นรอยพระบาทของพระกุนสโร 2 รอย พระบาทของพระโก นาคะมะโน 3 รอย พระบาทของพระกัสสโรไปพุทโธ 4 รอยของพระโค ตะโมพระพุทเจ้าของเรา โดยเป็นรอยพระพุทบาทของพระเจ้าสี่พระองค์ จึงได้นามเรียกว่า พระบาทสี่รย ได้ทำจำลองขึ้นที่ไหลยอดเขาตะเกียบ ถ้าจำไม่ผิดต้องเป็นปี 2500 แมนอนเพราะ

ปี 2500 ได้จัดงานฉลอง 2500 กัน 3 คืนที่เขาคะเทียม โดยผู้เล่ากับท่านอาจารย์เป็นผู้จัดทำขึ้น สมัยนั้นหลวงพ่อละม้าย วัดหัวหิน เป็นเจ้าคณะอำเภอ จัดงานบนยอดเขา มีเก้าอี้หุ้ยไว้ ตลาดพลูกรุงเทพฯ กับพวกเพชรบุรี เป็นแม่งานช่วยทั้งเงิน ช่วยทั้งคนงาน

ชาวเขาคะเทียมก็ช่วยมาก งานฉลอง 25 ศตวรรษ ทางวัดพิมพ์ซองมาก ผู้เล่าเป็นคนไปโฆษณาใบปลิว อาตมาไปเลยเชิญไปงานฉลอง 2500 โดยแจกฟรีไปรษย์ทั่วไปเด็ก ๆ เก็บกันดียังกะใบปรแกรมหนึ่ง ไม่ต้องแจกทีละซอง ใช้แจกแบบไปรษย์ทั่วไป ครั้นถึงวันงานใคร ๆ มางานก็ถือซองมาให้ ได้เงินมากมาย ผู้พูดขณะนั้นเป็นคนวังติดต่องาน ใช้เงินไม่อัน บางขณะงานด่วนรกรรรมดามันซ้ำซีไม่ได้ ต้องรุดเครื่องถึงกับอาจารย์ออกไปว่าท่านสายใช้เงินเก่ง เราอยู่เขาคะเทียม อยู่แบบครอบครัวเดียวกัน โดยอาจารย์เก็บเงินคนเดียวพวกเราไม่มีเงิน การจัดงานบนยอดเขายากมาก น้ำต้องจ้างคนงานหอบขึ้นหอบลง 10 บาท เอาขึ้นไปใช้งาน ใช้คนงาน 20 กว่าคน ของใช้ต่าง ๆ ต้องจ้างคนขนขึ้นไปบนเขาทั้งสิ้น ต่อมาสบายมีทางรถยนต์ขึ้นไป

การสร้างทางรถยนต์ขึ้นบนเขา มีอาจารย์สุด และเถรอาจ เถรรวยกับพี่น้อง เถรขวัญ กับพี่น้อง ช่วยกันทำจนเป็นทางให้รถยนต์ขึ้นได้

พระอาจารย์สุดเป็นคนรูปร่างงาม นุ่มจีวรทรวดทรงงามมาก ร่างสูงระหงษ์ เล็กเพียว ตากลม เสียงดัง หัวดำ หวีระเก้ง

ท่านอาจารย์เป็นพระที่มีธรรมะสูง มีระดับจิตสูง ท่านเล่าว่าขณะที่ท่านเดินทางจากพม่า บุกป่าจะไปอินเดียไม่ได้ฉันข้าวเลย 45 วัน ท่านเล่าว่าขณะเข้าไปในป่าที่แรกเดินลึกเข้าไป ๆ ขามันไม่ยอมก้าว มันกลัว เพราะการเข้าไปอันตรายมีแต่จะตายลูกเดียว ท่านว่าพอเข้าไปลึกไปเกิดกลัว แต่จะยังงี้ก็ตามท่านว่าจะไม่ถอยหลังเด็ดขาด ใจถึงอยู่แต่ขามันไม่ยอมก้าว

ปลงยอมตายบุกอินเดีย

อาจารย์ท่านเล่าว่าขณะนั้นจิตมันกลัวตาย ท่านใช้ไม้สูง คือยอมตาย ท่านเล่าว่าพอท่านปลงตกลอยตายได้ เหงื่อไม่รั้นมาแต่ไหนมากมาย จีวรเปียกโชกไปหมดถึงขนาดบิดน้ำเหลืองได้ทีเดียว ท่านว่าพอจิตมันปลงตกแล้วที่นี้ไม่กลัวอะไรเลย เสือช้างก็ไม่กลัว กลัวตายก็ไม่มี เดินบุกเข้าป่าอย่างไม่วันทันใดทั้งสิ้น นอนตรงไหนก็ได้ทั้งนั้น ไม่วันทันใด 45 วันไม่ได้กินอะไรเลย อยู่ดังคนตายแล้วจริง ๆ ท่านว่าเสืออยู่ห่าง 4-5 เส้น หรือน้ำอยู่ห่าง 5 เส้นท่าน

รู้ได้ว่ามีเสือหรือมีน้ำ ผู้เล่าถามว่ารู้ได้อย่างไร ท่านว่ารู้ได้เพราะจุมูก และท่านเล่าว่าขณะเดินอยู่กลางป่า สถานที่สำคัญต่าง ๆ ในอินเดียที่ท่านจะไป ท่านมีนิมิตรู้หมด พอไปถึงจริง ๆ ท่านเข้าไปได้สบายเหมือนสถานที่ที่ท่านเคยมาฉันนั้น และบางที่ท่านก็เล่าว่า ท่านเคยทลายปิ่นโตที่ญาติโยมใส่อาหารมาเข้า ๆ ท่านจะทลายถูกหมคว่าชั้นนั้นมีแกงอะไร สมมุติว่าเงินในกระเป๋ามีเท่าไรท่านก็ทลายได้ มีคนว่าให้ฟัง

กินเปลือกกล้วยในอินเดีย

ท่านไปถึงอินเดียก่อนจะถึงยังอยู่ในป่า พบพวกพม่าสวนทางมาพวกพ่อค้าเกวียน พวกพม่าเห็นพระในป่าองค์เดียวตกใจมากมันนึกว่าเทวดาหรืออะไร พวกพม่าเอาอาหารไปถวายสำหรับหนึ่งท่านฉันเกลี้ยงเลย ไปถึงอินเดียต้องไปขอลานฉัน ท่านว่าไปคบเป็นเพื่อนกับพวกขอลาน ขอลานอินเดียพูดอังกฤษเก่ง ความรู้สูง ๆ ก็มี อาจารย์พูดอินเดียเก่ง อังกฤษก็พูดเก่ง ท่านว่าบางที่หิวจัดไม่มีอะไรทาน เห็นแขกจะเอาเปลือกกล้วยไปเททิ้ง ท่านไปขอรับอาสาเอาไปเทเอง ไปนั่งฉันเปลือกกล้วยสบายไปเลย ท่านว่าบางที่ไปขอขนเปลือกมะพร้าวอ่อนไปเททิ้ง เอาจุ๊กอ่อน ๆ ไปฉันแก้หิว ท่านเล่าล้าบามาก

ท่านว่าไปถึงทะเลแดงถูกเขาจับส่งกลับมา ท่านเคยเอาใบพาสปอร์ตมาให้ผู้เล่าดูเป็นภาษาอังกฤษทั้งนั้น

ภวานาอยู่ที่พุทธคยา

ท่านเล่าว่าขณะจำพรรษาที่พุทธคยา ท่านเตรียมแป้งมันไว้มาก ๆ พอตอนเช้าท่านเอาฝานาตรใส่น้ำตั้งไฟ ทำแป้งมันฉันเสีย แล้วไปนั่งสงบที่พุทธคยาทุกวัน จนแขกสงสัยว่าพระองค์นี้อยู่ได้อย่างไร ไม่เห็นกินอะไร แท้จริงทำแป้งมันฉันเสียแล้วทุกวัน ท่านเล่าว่าอยู่ที่พุทธคยาพวกพม่าชอบมาไหว้พระที่พุทธคยากันมาก คนรวยทั้งนั้น ท่านพูดพม่าได้ เขาก็ถวายเงินบ้าง ได้พออาศัย ท่านอยู่อินเดียหลายปี ท่านว่าที่บริณิพพานขององค์พระพุทธรเจ้า ใครไปไหว้มีแต่ร้องไห้คิดถึงพระพุทธรเจ้ากันทุกคน อาจารย์ท่านไปไหว้ก็ร้องไห้คิดถึงพระพุทธรเจ้า เช่นกัน อัศจรรย์

พม่ายกลูกสาวให้

ท่านอาจารย์สุตโฆสภณชิต ตอนพักในประเทศพม่า มีเศรษฐกิจเคอะพ่นบื้อมาก มีเศรษฐกิจครอบครัวหนึ่งเห็นอาจารย์งาม และถูกชะตา จึงทำพิธียกลูกสาวให้ โดยจะ让您เสียวิธีของพม่าเขาคือ เขาจัดข้าวของมามากมาย พ่อแม่และญาติพากันทำพิธีของให้ลาสิก ท่านอาจารย์ท่านว่า ตกใจ และคิดว่าจะทำไฉน จะรับก็ไม่ได้ จะไม่รับก็เขาเป็นถึงระดับเศรษฐกิจ มาทำพิธีแล้ว ถ้าไม่รับก็จะเสียหน้าเขา เลยตกลงว่าต้องรับขึ้นนิมนต์เศรษฐกิจพม่า พอรู้ว่าอาจารย์รับขึ้นแล้ว ดีใจมากให้ช่างวัดตัดเสื้อผ้าทันที

พอพม่ากลับไปกันหมดแล้ว อาจารย์ท่านว่า ท่านนั่งคิดนอนคิดหาทางออกอยู่ 3 คืน คิดอย่างไร เทำไรก็หาทางออกไม่มี พอคืนที่ 3 สดปัญญา ท่านว่ามีอีกทางเดียวสุดท้าย คือ อธิษฐาน ท่านเลยใช้วิธีอธิษฐานว่าถ้าหมดบุญก็แล้วแต่กรรม แต่ถ้าไม่หมดบุญก็ขอบรมมีศีลธรรมจงช่วย พออธิษฐานแล้วนอนพักหลับไปได้หน่อยบังเอิญมีคนมาเคาะประตูปลุกให้ตื่น อย่างเร่งรีบ พอเปิดประตูออกมาคนใช้เศรษฐกิจก็บอกว่า เศรษฐีขอให้ท่านรีบกลับไปก่อน โดยทางการเขาจะจับพระรูปหนึ่ง กลัวจะมาจับเราผิดไปด้วย และมอบเงินค่ารถเรือให้พร้อม อาจารย์บอกตัวเองว่าโชคดีแล้ว ท่านออกจากที่พักเตรียมตัวไปเลย และไม่กลับไปหาอีกเลย เรื่องอธิษฐานนี้ท่านว่าได้ผลดีมาก ตอนท่านบุกป่าไปอินเดีย ก็อธิษฐานยอมตาย ก็พระคุ้มครองทำให้ได้พบธรรมะชั้นสูง ชนิดผ่านชั้นตายก่อนตาย

เช่นนี้เองผู้เล่าเคยอยู่กับท่านอาจารย์ โดยไปศึกษาธรรมะกับท่านสมัยนั้น สังเกตท่านอาจารย์ป่วยเท่าไรก็ตาม แต่ท่านไม่เคยยอมพักผ่อน พาเด็กพาภรรยา คืออาตมาทำงานบุกเบิกเขาตะเกียบทุกวัน ท่านว่าทำโดยไม่เห็นแก่ตัว การงานขูดเกลาคความเห็นแก่ตัวได้ขจัดขาด ท่านว่าเราต้องมีใจสูงกว่าเรื่องกายใจเป็นเรื่องของมันเรามีจิตใจสูงกว่าเรื่องทั้งหมดแล้ว ก็ไม่มีปัญหา

อาจารย์ผจญผีสุราษฎร์

ท่านเล่าว่า ไปพักถ้ำที่ภูเขาสุราษฎร์ ซึ่งผู้เล่าเองจำไม่ได้ว่าชื่ออะไร คือขณะที่ท่านพักนอนในกรวดปรากฏว่า มีเสียงคนเดินพูดคุยกันมาที่ท่าน เข้ามาหาท่าน เมื่อมีแขกมาหาท่าน ก็ลุกขึ้นรับแขกด้วยธรรมะให้ฟัง ปรากฏว่าญาติโยมทุกคนที่มาฟังธรรมะชอบใจธรรมะกันมาก อาจารย์ท่านก็เทศน์ให้ฟังจนเกือบสว่างพวกแขกลากลับ พอแขกกลับท่านก็ล้มตาปรากฏว่า

อ้าวเรานั่งคุยทั้งคืน ต่อมาพวกนี้มาเสมอ ๆ ทุกคืน มาคืนหนึ่งพวกผู้ชายมาบ้าง โดยบอกว่า ผู้หญิงเขาชมชอบว่าท่านเทศน์ดีมาขอฟัง ท่านก็ลูกเทศน์ให้ฟังอีกตามเคย พอเขาลากลับจวนสว่าง ท่านก็นั่งเทศน์ล้มตาทั้งคืน พวกนี้ฟังเทศน์ทั้งคืน

ผีผู้ชายทดลอง

มาคืนหนึ่งมีเสียงเสียดคารมสนั่นหวั่นไหวในป่า ท่านว่าเสียงเสียดนี้มีอำนาจมาก เป็นถึงขนาดอาจารย์ยังชี้แตก ท่านเล่าว่าท้องมันปั่นป่วน เกิดปวดท้องถ่ายทันที ไม่มีที่ถ่าย จะลงมาก็กัวมัน ท่านเลยอาศัยบาตรทำเป็นกระโถนถ่าย ท่านอาจารย์ว่าท้องปั่นป่วนนี้ออกหมดได้หมดพุงเลย เสียงของเสียดมีอำนาจมาก พอรุ่งเช้าท่านลงมาดูข้างล่างหน้าถ้ำ ไม่เห็นมีรอยเสียดมาเกินสักตัวอะไรเลย ท่านเลยคิดว่าพวกนี้มันร้ายมาก ท่านเดินไปดูตามในถ้ำปรากฏว่ามีหม้อใส่กระดูกตั้งอยู่มาก ต่อมาคงยังมีพวกผู้ชายมาฟังธรรมะกลางคืนอีก ท่านก็แสดงให้ฟังตามเคย แสดงว่าดวงวิญญาณมีจริง

เทศามาใช้คาถาที่แม่สอด

ครั้งหนึ่งอาจารย์เล่าว่า ท่านทำกระต๊อบพักอยู่ที่แม่สอด จ.ตาก กลางคืนมีเทวดามาบอกทางฝันว่าจะมีโจรมาปล้น เทวดาว่าไม่ต้องกลัวจะให้คาถามาหาจิ้งจกกันโจร อาจารย์บอกว่าเราเป็นพระนักปฏิบัติ ไม่ใช่คาถา เทวดาบอกว่า ไม่ใช่ก็ไม่ใช่ไรแต่ให้จดไว้ที่ข้างฝาก็ใช้ได้ อาจารย์รับไว้ ซึ่งคืนต่อมาพวกโจรมาปล้นจริง ๆ ท่านอาจารย์แอบหย่อนตัวลงใต้ถุนไปหลบอยู่ที่โคนต้นกล้วย แผลก้อศรจรยพวกโจรยืนจ้องจ้องหมดทุกคน ไม่ไหวติง อาจารย์ท่านเล่าว่า ท่านรอดูมันจนร่วมสาง ท่านเลยนึกในใจว่าไอพวกนี้เมื่อไรมันจะไปกันสักที พอท่านนึกให้มันไปพวกโจรคล้ายรู้สติเดินกันมาราบกันไปหมด คาถานั้นก็ไม่มาก คือ (ยวระเหะติ) 5 คำเท่านั้น และเทวดายังให้คาถาป็นยังไม่ออกอีกสองตัว (วิริติ) แผลว่างดเว้น และอาจารย์มีคาถาดี ๆ อีก 2-3 บทว่า

- 1.นะวะกะพะ นะวะกะพัง นะวะกะอ้ง วิหังสะเร กันอันตราย เมตตามหานิยม
- 2.อตัถายะ หิตายะ สุขายะ เมตตาและกันอันตรายของดีอาจารย์ให้ไว้ 4 บท

สอนธรรมะที่วัดอรัญญิก พิษณุโลก

สมัยนั้นวัดนี้มีแม่ชีพวกเคารพนับถือมากพร้อมเจ้าอาวาส สมัยมาเขาตะเกียบแล้วพวกนี้ทราบข่าวยังพากันติดตามมาพักฝึกกรรมะกับท่านอาจารย์อีก มาอยู่นานโข ธรรมะของท่านอาจารย์ ใช้ทางวิปัสสนาปัญญา โดยใช้คิดจนเห็นชัด ว่าเป็นเรื่องของมัน เป็นเรื่องของกรรมชาติมัน ไม่มีของเรา เช่นเน้นให้เข้าใจสภาพที่มีการรู้เอง ว่างเอง สงบเอง เฉยเอง จำเอง สุขทุกข์เอง เรื่องของมัน เป็นการสอนให้ฝึกละตัวสักกายะทิฏฐิ คือความเห็นว่าเป็นตัวตน

โดยแต่ก่อนอะไร ๆ ก็เห็นเป็นตัวเราของเราทั้งหมด ท่านจะเน้นหนักไปทางฝึกให้หัดถอนสมมุติบัญญัติก่อน ท่านจะให้หัดเขียนคำสมมุติบัญญัติก่อน ในกระดาษหรือในกระดานดำก็ได้ เช่นคำสมมุติว่า เราเดิน เรานั่ง เรานอน เรากิน เราไป เรามา ที่นี้ท่านจะแนะให้ลบคำว่าเราออกเสียงหมดจะเหลือแต่เดิน นั่ง นอน กิน ไป มา โดยไม่มีเรา เพื่อจะให้เราทราบฐานที่เป็นเองตามกฎของมัน เดินเอง นั่งเอง นอนเอง ฯลฯ เรื่องของมัน ซึ่งเป็นลักษณะของการละซึ่งทิฏฐิ ความเห็นที่เรา

ต่อไปท่านสอนให้หัดถอนสมมุติทางความรู้สึกนึกคิด เช่น ตาเห็นรูป ถามตัวเองว่าใครเห็น ถ้าว่าเราเห็นกับบอกว่าซึ่งเราเป็นกฎอนัตตาไม่ใช่ตัวตนแล้วจะมีใครเห็น โดยที่เห็น ที่ฟัง ที่นั่ง ทั้งหมดนี้ ซึ่งล้วนแต่เป็นการเห็นเอง นั่งเอง ได้ยินได้ฟังเองทั้งหมดโดยไม่มีเรา เป็นเรื่องของมันทั้งหมด ถ้ามีความเข้าใจเรื่องเดียวอย่างอื่นเหมือนกันหมด

โดยอย่าไปสมมุติมันขึ้นมา เช่นเราเกิด เราแก่ เราเจ็บ เราตาย ถ้าเอาคำสมมุติออกเสียง และอย่าไปปรุงอย่าคิด อยู่เฉย ๆ จะเกิดปัญญาเห็นชัดว่าไม่มีเราเกิดแก่เจ็บตายใด ที่เกิดแก่เจ็บตาย ซึ่งล้วนแต่เป็นเรื่องของมันทั้งหมด เลยมีความเข้าใจเรื่องความไม่เกิด ไม่แก่ไม่เจ็บไม่ตายที่เกิดแก่เจ็บตายเป็นเรื่องของมันทั้งสิ้น ต้องศึกษาตั้งแต่ท้องหลัก เรื่อง รู้เอง ว่างเอง เฉยเอง เกิดแก่เจ็บตายเอง สุขทุกข์เอง เรื่องของมัน และเรียนเรื่องเรานั่งเรานอน เรียนลบคำว่าเราออกเสียง จนมีแต่นั่งเอง นอนเอง เรื่องของมัน ไม่มีเรานั่งไม่มีเรานอน มีแต่เรื่องของมันนั่งเองนอนเองเรึ่งของมัน เป็นวิธีการละสักกายะทิฏฐิ ความเห็นว่าเป็นเจ้านั่งเรานอนจะหมดไป ซึ่งถ้าไม่หัดศึกษา ท่องบั้งจะไม่เข้าใจและทำยาก เช่นทำงาน ถ้าคิดว่าเราทำงานก็จะมีเราทำงาน ถ้าคิดว่าเรื่องของมันทำเอง ภายใจมันทำเอง สติปัญญาก็เรื่องของมันเอง แม้ทุกอย่างในกายใจก็ให้ถือว่าเรื่องของมันทั้งหมด คำว่าเรื่องของเราก็คงไม่มี เป็นการละสักกายะทิฏฐิ ความเห็นว่าเป็นตัวตนดังกล่าว

ทำงานโดยไม่เห็นแก่ตัว

ท่านอาจารย์แม้จะป่วยเสมอ ๆ แต่ไปทำงานทุกวันโดยนั่งคู้มงาน นั่งงาน กลางคืนก็คิด ธรรมะ ท่านว่าคิดจนปลงตกว่าเรื่องมันคืนใดไม่ได้นอนทั้งคืน อาจารย์จะบอกว่าไม่ได้นอนส่วน ผู้เล่ามาเรียนธรรมะกับท่านขัดข้องข้อใด ไม่เข้าใจจุดใดก็ถามพูดคุยกันตอนขณะทำงาน บาง ขณะกลางคืนก็คุยธรรมะให้ฟัง ทำใจให้สูงกว่าเรื่องเป็นจุดสำคัญแบบอดข้าว 45 วัน ตอนเดิน ผ่านป่าจากพม่าไปอินเดีย ต้องใจสูงกว่าเรื่องผ่านขั้นตาย จิตจึงจะหลุดพ้นแม้พระพุทธรูปเจ้าของเรา ก็ยังต้องมีใจสูงกว่าเรื่อง วันตรัสรู้ที่นั่นโคนโพธิ์อธิษฐานจิตถ้าไม่ได้ตรัสรู้ ขอนั่งไม่ลุกเลยเป็น ลักษณะมีใจสูงกว่าเรื่อง เพราะฉะนั้นอาจารย์จึงทำงานคู้มงานนั่งอยู่ที่ทำงานทุกวัน โดยถือ ว่าการทำงานคือการปฏิบัติธรรม ทำงานโดยไม่เห็นแก่ตัว การทำงานขุดเกลียวความเห็นแก่ตัวได้ ดีมาก ทำให้ใจสูงกว่าเรื่องไม่กลัวตาย ทำโดยไม่มีตัวทำ มีแต่เรื่องของมันทำ

ธรรมชาติเป็นเอง เรื่องของมัน

ท่านอาจารย์สอนว่าขั้นนี้เป็นเองขณะนี้อย่างไร ยอมให้แล้วแต่มันจะเป็นไป รู้ว่าจะให้เป็นไปตามใจเราอย่างไรไม่มี รู้ไม่ยึดไม่หมายเรื่องของมัน อย่าไปหมายเป็นเรื่องของเรา

เรื่องของมัน

อาจารย์แนะว่าเมื่อปลงปล่อยวางว่าเรื่องของมันได้ เรื่องของเราก็จะไม่มี ละครความเห็น ละครความรู้สึกว่าเรื่องของเราเสีย จะอะไรก็ตามให้ถือว่าเรื่องของมันทั้งหมดก็ไม่มีปัญหา

รู้ขั้นเป็นเอง

อย่างว่าท่านอาจารย์แนะให้เขียนคำว่า เราเกิด เราแก่ เราเจ็บ เราตาย เราทำงาน เรา ชอบ เราชัง เรานั่ง เรานอน เราเห็น เราสุข เราทุกข์ ฯลฯ แล้วท่านแนะว่าลองลบ คำว่าเราออกไปเสีย เช่นกายเรา ลบตัวคำว่าเราออกก็ไม่มีตัวเรา มีแต่กายสักแต่ร่างกายเป็นเรื่องของมันเอง คือถอนสมมุติว่าเราออกไป ก็มีแต่เรื่องของมัน นั่งเอง นอนเอง ทำงานเอง สติปัญญาก็ของ

มันเอง สุขทุกข์เอง แก่เจ็บตายเอง เรื่องของมัน แม้ทุกข์ก็ทุกข์เองเรื่องของมันเลยพ้นทุกข์ เรียกว่ากลับหน้ามือหลังมือนี้เอง ทุกข์อยู่ตรงไหน การพ้นทุกข์ก็อยู่ที่ตรงนั้น ท่านแนะนำการพ้นทุกข์ก็คิดว่าทุกข์เป็นเรื่องของมัน จะมีใครทุกข์ เราไม่มีทุกข์ เพราะเมื่อเราไม่มีแล้ว ทุกข์จะมีอย่างไร มีก็เป็นเรื่องของมัน นี่เป็นแนวทางลักษณะการพ้นทุกข์ง่าย ๆ ไม่ต้องไปหาการพ้นทุกข์ให้ยาก สมมติว่าเรามีการเป็นทุกข์ ถ้าถอนสมมติว่าเราออกไปแล้ว ทุกข์ก็ไม่มี ตรงนี้แหละอาจารย์ว่าจุดพ้นทุกข์นี้เอง อาจารย์จึงไม่กลัวตายบุกเข้าป่าไปอินเดียอดข้าว 45 วัน ไม่มีปัญหาเรื่องของมัน สุขทุกข์ แม้จะตายก็เรื่องของมัน ช่างมัน

จึงมีคำว่า รู้เอง ว่างเอง สงบเอง เฉยเอง จำเอง สุขทุกข์เอง แก่เจ็บตายเอง เรื่องของมัน ยอมให้แล้วแต่มันจะเป็นไป รู้ว่าจะให้เป็นไปตามใจอย่างไรไม่มี รู้หมดตัวเกิด รู้หมดตัวตาย รู้หมดตัวทุกข์ เห็นการเกิดมีลักษณะอย่างนี้ ๆ เห็นการไม่เกิดมีลักษณะอย่างนี้ เห็นการมีเราตายมีลักษณะอย่างนี้ เห็นการที่จะไม่มีเราแก่เจ็บตาย มีลักษณะอาการอย่างนี้ ทำใจ ทำสติ ปัญญาแบบอย่างนี้ ใจจึงจะสูงกว่าเรื่องนี้ได้เรื่องของมัน

ธรรมะแตกที่เพชรบุรี

ผู้เล่าขอเล่าประวัติของท่านอาจารย์สุต โฆษกบัณฑิต ต่อท่านเล่าว่าตอนที่ท่านมาพักจำพรรษาที่วัดเกาะแก้ว ไม่ห่างวัดศาลาหนูสี่ อ.บ้านลาด อยู่ในสวนมะนาว ระหว่างป่าแบ่นกับวัดศาลาหนูสี่ เป็นที่สงบดี มีหมอนจันทร์ ผู้ใหญ่ทอง พ่อท่านเสี้ยม หลวงตาเจ็ก มากมาย คนแถวนั้นสนใจธรรมะ อาจารย์ท่านว่าธรรมมันแตกความรู้มันเกิดพูดธรรมะคนติดอกติดใจ ผู้คนหลังไหลกันมาฟังธรรมะมากมาย ท่านว่าหน้าน้ำ น้ำท่วม คนยังลุยน้ำมากัน อาจารย์ท่านว่าท่านคุยธรรมะอยู่กับญาติโยมที่ศาลา แต่จิตไปสงบอยู่ยอตไม่

ถ้าท่านเสี้ยม เขาตะเกียบ

ที่หัวเขาตะเกียบมีถ้ำอยู่แห่งหนึ่ง เป็นสถานที่สงบวิเวกดีมาก ห่างผู้คน นักตากลากอากาศไปไม่ถึง ท่านเสี้ยม ลูกผู้ใหญ่ทอง เพชรบุรี บ้านเกาะแก้วนั่นเอง อาจารย์ร้องปู่ทอง ๆ สนใจธรรมะ ท่านเสี้ยม เรียนสูงจบ ม.8 แต่ฟังธรรมะของท่านอาจารย์เลยไม่ทำงานบวชจนตายที่ถ้ำเขาตะเกียบ เหนือถ้ำท่านเสี้ยมมีถ้ำเล็ก ๆ หลีกเร้นอีกแห่งหนึ่งซึ่งไม่มีใครรู้จักกว้างลึก 3 เมตร

วงกลมอากาศดีถ้ามีเตียงไปตั้งนอนภาวนาสบาย หินเศษๆ ที่ตกมาหน้าถ้ำท่านเสียงมแปลกมาก มีประกายแว็บ ๆ เหมือนเพชรพลอยมีมากมาย

ฉลอง 25 ศตวรรษ 2500 มืงาน 3 วัน 3 คืน บนยอดเขาตะเกียบ

มีฝรั่งออสเตรียมาพัก

ประมาณ พ.ศ.2499 หรือ 2500 มีหญิงชาวออสเตรียนั่งชุดขาวมาขอพักการเดินทางรอบโลก พักอยู่นานโขเป็นเดือน อาจารย์ต้องเลี้ยงขนมปังทุกวัน พวกเราเลยพลอยเป็นฝรั่งชั้นขนมปังตอนเช้าทุกวันไปด้วย ฝรั่งทานก้อนเดียว เราฉัน 3 ก้อนจึงอึด ฝรั่งชอบธรรมะ เราเลยพลอยเรียนภาษาฝรั่งไปด้วย แต่ฟังดูเขาพูดเหนือฟังกยาก

รุ่นบุกเบิกเขาตะเกียบ

รุ่นแรกมีอาจารย์องค์เดียว ต่อมามีผู้เล่ามาแต่เพชรบุรีวัดศาลาหนูสี อ.บ้านลาด อีก 1 รูป มาเรียนธรรมะกับท่าน มาเรียน น.ธ. โท น.ธ. เอก ได้ที่เขาคะเกียบ 2499 สอบ น.ธ.เอกได้ที่วัดหัวหินสมัยหลวงพอละไมเป็นเจ้าอาวาส หลวงลุงอิว เป็นรองมหาเสริม เป็นเลขาอำเภอ

อาจารย์กับผู้เล่าอยู่กัน 2 คน ทำงานด้วยศีกษาธรรมะไปด้วยเรียนไปด้วย หน้ามรสุมต้องปิดกั้นที่พักให้มิดชิดกันมรสุม บิณฑบาตรหิ้วปิ่นโตไปทุกวัน อาหารพอเป็นไปได้ชายทะเลไม่อด ต่อมามีเณรอาจ เอาเด็กชายอาจมาแต่เขาทะโมนมาบวชเณรที่หัวหินเอามาอยู่ด้วย เณรอาจเรียนเทียบเท่า ม.8 เช่นกัน อาจารย์สอนอังกฤษให้เณรอาจพูดภาษาอังกฤษได้ดีพอใช้ไปรับน้องชายเณรอาจชื่อสมรวยมาบวชอีกคนอยู่ด้วย ต่อมา มี เณรขวัญ เณรสันต์ พี่น้องมาอยู่อีกช่วยกันพัฒนาเขาตะเกียบ พวกเณรนี้มาทำงานแข็งแรงมาก ช่วยบุกเบิกทำถนนขึ้นเขาตะเกียบจนใช้งานได้ จึงเป็นงานหนักมาก เป็นงานมหากุศลที่ต้องใช้ความมานะบากบั่นมาก และทำกันมานานมาก อาจารย์อาศัยใครทำได้เท่าไรแจกเงินให้รางวัล เด็กเลยมีกำลังใจทำ

พวกญาติโยมทางกรุงเทพฯ มีเจ้าแก้มชูยไปตลาดพลู น้องชายแจ็กเหลียง ทำยางเพชรบุรี มาพาลูกน้องจากกรุงเทพฯ มาช่วยงาน ทางเพชรบุรีก็มีหมอจันทร์ ปูทอง มีมากจำชื่อ

ไม่ได้มาช่วยอาจารย์ เวลาถึงงานพวกทั้ง 2 คนะนี่เองมาช่วยทำงาน มาช่วยทำครัวหาข้าวของ มาทำเอง แถวเขาตะเกียบก็มีมาก จำไม่ค่อยได้ มีโยมเล็ก โยมเขียน พี่จี่ คุณประยูร ตาโปรด ตาฉ่ำ โยมสมวิง แม่รำไพ แม่ชีอะไรลืมาแล้วอยู่ไฟให้เขาไกรลาศทางบ้านหัวดอนก็มีมาก โยมถ้วน ส่งข้าวน้ำทั้งปี

ผู้เล่าจากท่านอาจารย์มาตั้งแต่ 2500 ที่ยวอยุปลาเขา เชียงใหม่ เชียงราย ภาคเหนือ ได้เที่ยวทั่ว นอนตามป่าช้ามากมาย ขณะนี้นักหลักพัฒนาที่นครพนม วัดพุทธบาทสี่รอย ต.หนองญาติ อ.เมือง ไม่มีโอกาสมาช่วยพัฒนาเขาตะเกียบที่เคยรักสุดใจอีก ปี พ.ศ.2515 ใครไม่รู้ฝาก จ.ม. บอกว่าจะเผาศพอาจารย์ อาตมาก็ถือโอกาสมางานศพท่าน มีเจ้าคุณวัดใหม่ ประเสริฐ อ.บ้านลาด มาเป็นประธาน มีท่านฉลองลูกศิษย์เก่าอยู่ที่ ท่ายาง เพชรบุรี เป็นคนจัดงาน ทราบข่าวว่าได้เป็นเจ้าคณะอำเภอท่ายางแล้ว ไม่รู้อยู่วัดใด

สรุปประวัติอาจารย์สุด โหมกบัณฑิต

ตอนอาจารย์ตายสงสัยอายุจะ 90 ปีกว่า ไม่ทราบใบสุทธิ ท่านฉลองเก็บไว้ที่ไหนหรือหาย ครั้งหนึ่งอาจารย์ป่วยหนัก ท่านร้องลั่น โยมถามว่าอาจารย์ เป็นถึงอาจารย์สอนธรรมะป่วยไข้ทำไมร้องลั่น ท่านแก้ว่าเรื่องของมัน ๆ อยากร้อง ยอดดี เหมือนพระองค์หนึ่งพักป่วยในถ้ำเมืองกาญจนบุรี ป่วยมากโยมเอายามาให้ฉัน ท่านรีบปฏิเสธบอกโยมผู้มาอุปถัมภ์ว่า รินยามาจะฉัน ท่านฉันหมดขามเลย พอคนเอายามาให้กลับไปแล้ว ท่านบอกกับคนช่วยดูแลว่า ทิดเอายาไปเททิ้งเสีย เป็นได้มันก็หายได้ ไม่ฉันอีกแปลกอยู่ท่านถ้ายนอนคลุมโปงดมกลิ่นเฉย ครั้นโยมอุปถัมภ์มาเช็ดให้ ท่านว่าเรื่องของมันนะพ่อทิดช่างมัน จิตว่างจริง ๆ อาจารย์ท่านคิดว่า มันอยากร้องก็ให้มันร้องเรื่องของมัน ปล่อยไปตามธรรมชาติของมัน

ความตั้งใจของอาจารย์สุด

ท่านตั้งใจว่าท่านเป็นพระต่างประเทศ มาพึ่งบารมีโพธิสมภารบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กับทั้งพระบรมราชินีนาถ ช่วยรักษาโรคพยาธิให้อยู่เป็นสุข จึงอยากจะหา

ทางตอบแทนพระมหากษัตริย์คุณไว้ และสร้างพระเขี้ยวแก้วประดิษฐานไว้บนยอดเขา
ตะเกียบ โดยทำเสาไว้ยังข้างอยู่ ก็มามรณภาพเสียก่อน

อาจารย์ท่านไม่แก่ เห็นก็ปี ๆ ก็เท่าเก่า ท่านว่าท่านฉันทายอายุวัฒนะ ก็นำแปลกผู้พูด
เหล่านี้ก็เคยลองทำฉันมา 9 เดือน ไม่รู้ยังงัย ตามความเห็นคิดว่าอาจารย์สุด โสมกบัณฑิต ต้อง
เป็นพระผู้มีใจสูงมากแน่นอน ขนาดบุกป่าไปอินเดีย ไม่ฉันทันใดเลย 45 วัน เสือช้าง บ่อน้ำ
อยู่ห่าง 4-5 เส้น ท่านว่ารู้ได้ด้วยจมูกแปลกมาก

พอท่านอาจารย์ตายพระ เณรที่อยู่กับท่านไม่รู้ว่าจะไปกันทางใด ทราบข่าวแต่ตอนเผาศพ
ไปงานศพก็ไม่พบเด็กเณรที่อยู่กับอาจารย์แต่บวชพระกันหมดแล้ว ไม่เห็นหน้าใครเลย เสรีจ
แล้วก็กลับนครพนม ยังฝันถึงอาจารย์เสมอ ๆ แม้ตัวตายแต่ยังฝากผีไม่ลายมือไว้ให้เป็นที่ระลึก
แก่โลก

มายุคนี้มีท่านพระครูฯ มาพัฒนาต่อเป็นที่น่ายินดีมาก ต้องได้ผู้มีความรู้สูง มีบารมีมาก
ๆ อย่างนี้มาช่วยจึงจะไปรอด เขาตะเกียบใหญ่โตมาก ต้องพระมือถึงจริง ๆ จึงจะได้เมื่อ 8
มิถุนายน 35 ไปประจวบซากกลับมาแวะเยี่ยมเขาตะเกียบ 1 คืน เห็นการก่อสร้างก้าวหน้าที
สุด รู้สึกดีใจมากที่มีพระผู้มีความสามารถมาพัฒนาต่อ จะได้เป็นที่เชิดหน้าชูตาของชาติ และ
ต่างประเทศ ขอช่วยฝากพุทธบาทสี่รอยยกย่องเชิดชูให้เป็นมิ่งมงคลสืบไปด้วย

ผู้เล่า พระครูไพโรจน์วรการ (หลวงพี่สาม)
วัดดอนโฆง ต.หนองญาติ อ.เมือง จ.นครพนม

ประวัติการจัดสร้างสมเด็จพระหลวงพ่อดองค์ใหญ่ที่สุดในโลก

ประดิษฐาน ณ วัดเขาตะเกียบ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วัดเขาตะเกียบ สภาพบริเวณวัดเป็นภูเขาติดทะเลใกล้เคียงกับชายหาดหัวหิน มีทัศนียภาพสวยงามมีสภาพก่อตั้งเป็นวัดเมื่อปีพุทธศักราช 2475 ปราภฏหลักฐานชัดเจนว่า สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีฯ ได้เคยทรงเสด็จพระราชดำเนินมาเยี่ยมวัด เมื่อปี 2477 ปัจจุบันวัดเขาตะเกียบ ได้บูรณปฏิสังขรณ์พัฒนาวัดให้เจริญรุ่งเรืองเป็นสถานที่ปฏิบัติศาสนกิจ และประชาชนพุทธศาสนิกชนได้ร่วมศาสนพิธีกรรมตามประเพณีต่าง ๆ มากขึ้น

วัดเขาตะเกียบ ได้จัดสร้างสมเด็จพระหลวงพ่อดเหยียบน้าทะเลจัดองค์ใหญ่ที่สุดในโลก หล่อด้วยเนื้อสำริด ประดิษฐานบนยอดเขาด้านทิศเหนือของวัด ขนาดหน้าตักกว้าง 9 เมตร 50 เซนติเมตร องค์พระรวมฐานบัวสูง 17 เมตร เมื่อรวมฐานพระด้วยจะสูง 23 เมตร 50 เซนติเมตร งบประมาณการก่อสร้างองค์พระรวมฐานองค์พระประมาณ 17.5 ล้านบาท การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณองค์พระใช้งบประมาณ 15 ล้านบาท รวมค่าก่อสร้างทั้งสิ้น ประมาณ 32.5 ล้านบาท โดยประมาณ กำหนดการจัดสร้างและแล้วเสร็จประมาณปลายปี 2545

องค์สมเด็จพระหลวงพ่อดองค์ใหญ่ที่สุดในโลกนี้ เมื่อสร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะเป็นแหล่งรวมจุดศูนย์กลางในผู้ศรัทธาในองค์หลวงพ่อด จึงใคร่ขอเจริญพรมายังพุทธศาสนิกชนเพื่อร่วมบริจาคสมทบทุนสร้างในครั้งนี้

สำหรับผู้บริจาคเงินเพื่อซื้อทองเหลือง 100 กิโลกรัม เป็นเงิน 5,000 บาท จะได้รับการจารึกชื่อบนฐานหินอ่อน และจะได้รับพระบูชาขนาด 5 นิ้ว 1 องค์ ซึ่งจำลองจากองค์จริง หรือบริจาคร่วมสร้างได้ตามกำลังศรัทธา ที่คณะกรรมการจัดสร้าง

ขณะนี้การก่อสร้างภาพรวมเสร็จจุลลงไปกว่า 50% โดยแยกเป็น 2 ประเด็น

1. การก่อสร้างฐาน สำหรับเป็นที่ประดิษฐานองค์สมเด็จพระหลวงพ่อด ขณะนี้ก่อสร้างเสร็จไปเกือบ 90% ซึ่งฐานล่าง 2 ชั้น สูงชั้นละ 3 เมตร รวมเนื้อที่ 452 ตารางเมตร จะจัดสร้างเป็นพิพิธภัณฑสถานสมเด็จพระหลวงพ่อด แสดงประวัติ เรื่องราวอิทธิปาฏิหาริย์ของสมเด็จพระหลวงพ่อด อันเกิดตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา โดยเป็นภาพประวัติ หุ่นขี้ผึ้ง หุ่นโมเดล เปิดให้พุทธศาสนิกชนโดยทั่วไปที่ศรัทธาในองค์ท่าน ได้เข้าชมศึกษา ในส่วนพิพิธภัณฑสถานสมเด็จพระหลวงพ่อดนี้ จะเสร็จประมาณกลางปี 2546

2. การก่อสร้างองค์สมเด็จพระนพทนต์ การก่อสร้างมีขนาดหน้าตักกว้าง 9 เมตร 50 เซนติเมตร องค์พระรวมฐานบัวสูง 17 เมตร แต่เมื่อรวมฐานพระ จะมีความสูง 23.5 เมตร ซึ่งขณะนี้ในส่วนการสร้างองค์พระได้ดำเนินการจัดพิธีเททอง ในส่วนต่าง ๆ ขององค์หลวงพ่อบุญรอดไปแล้ว 15 ครั้ง ดังนี้

- พิธีวางศิลาฤกษ์และเททองชนวนมวลสาร วันอาทิตย์ที่ 10 กุมภาพันธ์ 2545
เวลา 09.30 น. ณ วัดเขาตะเกียบ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์
- ครั้งที่ 1 พิธีเททองส่วนพระเศียร วันอาทิตย์ที่ 14 เมษายน 2545
เวลา 09.39 น. ณ วัดเขาตะเกียบ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์
- ครั้งที่ 2 พิธีเททองส่วนอุ้ง (ไหล่) ขวา วันอาทิตย์ที่ 9 เมษายน 2545
เวลา 15.59 น. ณ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จ.นครศรีธรรมราช
- ครั้งที่ 3 พิธีเททองส่วนพระอุระ (อก) ขวา วันเสาร์ที่ 29 มิถุนายน 2545
เวลา 15.59 น. ณ วัดอินทรวิหาร บางขุนพรหม กรุงเทพฯ
- ครั้งที่ 4 พิธีเททองส่วนพระอุระ (อก) ขวา วันอาทิตย์ที่ 14 กรกฎาคม 2545
เวลา 15.59 น. ณ ลานหน้าองค์พระปฐมเจดีย์ จ.นครปฐม
- ครั้งที่ 5 พิธีเททองส่วนพระอังสะ (ไหล่) ซ้าย วันอาทิตย์ที่ 11 สิงหาคม 2545
เวลา 15.59 น. ณ วันอ่างศิลา อ.เมือง จ.ชลบุรี
- ครั้งที่ 6 พิธีเททองส่วนลำตัวด้านซ้าย วันอาทิตย์ที่ 1 กันยายน 2545
เวลา 15.59 น. ณ วัดพนัญเชิงวรวิหาร อ.พระนครศรีอยุธยา จ.พระนครศรีอยุธยา
- ครั้งที่ 7 พิธีเททองส่วนลำตัวด้านขวา วันอาทิตย์ที่ 15 กันยายน 2545
เวลา 15.59 น. ณ วันจุฬามณี จ.สมุทรสงคราม
- ครั้งที่ 8 พิธีเททองส่วนหน้าตักด้านซ้าย วันอาทิตย์ที่ 29 กันยายน 2545
เวลา 15.59 น. ณ วัดเขาบันไดอิฐ อ.เมือง จ.เพชรบุรี
- ครั้งที่ 9 พิธีเททองส่วนหน้าตักด้านขวา วันอาทิตย์ที่ 6 ตุลาคม 2545
เวลา 15.59 น. ณ วัดคลองเปล อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
- ครั้งที่ 10 พิธีเททองส่วนหน้าตัก (กลาง) วันอาทิตย์ที่ 13 ตุลาคม 2545
เวลา 15.59 น. ณ วัดโสธรวรารามวรวิหาร อ.เมือง จ.ฉะเชิงเทรา
- ครั้งที่ 11 พิธีเททองส่วนลำตัวด้านหลัง วันพุธที่ 23 ตุลาคม 2545

- ครั้งที่ 12 เวลา 15.59 น. ณ วัดเขาตะเกียบ อ.หัวหิน จ. ประจวบคีรีขันธ์
พิธีเททองฐานบัวด้านขวา วันอาทิตย์ที่ 3 พฤศจิกายน 2545
เวลา 15.59 น. ณ วัดไผ่โรงวัว อ.สองพี่น้อง จ.สุพรรณบุรี
- ครั้งที่ 13 พิธีเททองฐานบัวด้านซ้าย วันอาทิตย์ที่ 10 พฤศจิกายน 2545
เวลา 15.59 น. ณ วัดไร่ขิง อ.สามพราน จ.นครปฐม
- ครั้งที่ 14 พิธีเททองส่วนพระกร วันอาทิตย์ที่ 17 พฤศจิกายน 2545
เวลา 15.59 น. ณ มหาวิหารอุทยานสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) อ.สีคิ้ว
จ.นครราชสีมา
- ครั้งที่ 15 พิธีเททองฐานบัวตรงกลาง วันอาทิตย์ที่ 24 พฤศจิกายน 2545
เวลา 15.59 น. ณ วัดสุคันธาราม (ตรงข้าม สน.ดุสิต) ถ.สุคันธาราม เขต
ดุสิต กรุงเทพฯ

การก่อสร้างสมเด็จพระหลวงพ่อดุสิต ยังมีความต้องการทองเหลือง และปัจจัยในการ
ก่อสร้างอีกจำนวนมาก จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ร่วมมือจากพุทธศาสนิกชนที่ศรัทธาใน
องค์สมเด็จพระหลวงพ่อดุสิต ได้ร่วมมีส่วนในการจัดสร้างองค์สมเด็จพระหลวงพ่อดุสิต ในครั้งนี้

ตำนานสมเด็จพระราชมุนีสามีคุณูปมาจารย์ (สมเด็จพระหลวงพ่отวด)

ดูเหมือนเรื่องราวของหลวงพ่отวด ที่ได้รับการเล่าขานถึงเรื่องราวอิทธิปาฏิหาริย์ กลายเป็นตำนานที่แนบแน่นอยู่ในวิถีของชุมชนละแวกพัทลุง สงขลา ปัตตานี และบริเวณใกล้เคียง กระทั่งแพร่สะพัดไปทั่วทุกภูมิภาค ในปัจจุบันนี้ไม่ได้เป็นเรื่องราวอันเลือนลอยไร้ซึ่งหลักฐานเสียทีเดียว

กล่าวสำหรับเรื่องราวเกี่ยวกับการเหยียนน้ำทะเลเจ็ดของหลวงพ่отวดนั้น ยังมีกล่าวถึงอีกครั้ง เมื่อตอนที่ท่านเจ้าพระยาที่วัดพะโคะว่า ครั้งหนึ่งขณะที่ท่านเดินอยู่ชายทะเล พวกโจรสลัดเห็นเข้าจึงใคร่อยากลองดี ได้จับหลวงพ่отวดใส่เรือชั่วคราวก็เกิดเหตุอัศจรรย์ขึ้น ทั้ง ๆ หน้านั้นคลื่นลมก็สงบ แต่เรือกลับแล่นไปไม่ได้ ออกแล่นไปกวนเวียนอยู่บริเวณที่เดิมกระทั่งที่สุดน้ำจืดบนเรือก็หมดลง หลวงพ่отวดนึกสงสารจึงเหยยเท้าซ้ายลงในน้ำ แล้ววกน้ำขึ้นล้างหน้าและดื่มกิน พวกโจรเห็นเข้าจึงลองดูบ้างเห็นเป็นน้ำจืดจึงช่วยกันดักเอาไว้แล้วจึงกราบขอขมาโทษนำหลวงพ่отวดไปส่งขึ้นฝั่ง ฯลฯ (สมัยอยุธยา) หากต่อมาไม่นานนักสมเด็จพระราชมุนีสามีคุณูปมาจารย์ได้ทูลลาสมเด็จพระสังฆราชอาธิบดีเพื่อรุกขมูลรดungskลับยังภาคใต้ ซึ่งทรงพระอนุญาต และไปถวายพระพรลา สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงอาลัยมากไม่กล้าทัดทานเพียงแต่ตรัสว่า สมเด็จจ่อยาละทิ้งโยม แล้วเสด็จมาส่งสมเด็จพระราชมุนีสามีคุณูปมาจารย์ จนสิ้นเขตพระนครศรีอยุธยา

สมเด็จพระราชมุนีสามีคุณูปมาจารย์ จึงรุดตั้งออกจากอยุธยาจรุกขมูลกลับยังสทิงพระ และบูรณปฏิสังขรณ์วัดพะโคะจนเจริญ และเป็นศูนย์กลางของวัดในเขตเมืองพัทลุงฝ่ายตะวันออก ก่อนจะหายไปจากวัดพะโคะในคืนหนึ่ง

ตำนานหลวงพ่отวดเล่าขานกันว่า การไล่หายไปของสมเด็จพระราชมุนีสามีคุณูปมาจารย์ หรือหลวงพ่отวดนั้นได้มีสามเณรผู้เคร่งครัดในธรรมรูปหนึ่งได้ออกสืบหาพระโพธิสัตว์ พระอินทร์จึงได้เนรมิตเป็นคนแก่นำดอกมณฑาถวายแก่สามเณร พร้อมบอกว่าภิกษุใดที่รับดอกไม้นี้ภิกษุนั้นคือ พระโพธิสัตว์

ครั้งเมื่อสามเณรจาริกมาจนถึงวัดพะโคะ สมเด็จพระราชมุนีสามีคุณูปมาจารย์ ได้ถามแล้วจึงรับดอกไม้นั้นไว้ นำสามเณรเข้าไปในกุฏิเข้าฌานแล้วไล่หายไปพร้อมกับสามเณรในคืนนั้น

ซึ่งมีเรื่องราวเล่าขานของชาวบ้านสืบทอดกันมา เมื่อสมเด็จพระราชมนูนี้สามิ
คุณูปมาจารย์ โละไป มีผู้เห็นดวงไฟ 2 ดวง ใหญ่ดวงหนึ่ง เล็กดวงหนึ่ง ลอยวนรอบวัดพะโคะ
แล้วล่องลอยไปในทางทิศใต้

ทว่าที่สุดแล้วเรื่องราวของสมเด็จพระราชมนูนี้สามิคุณูปมาจารย์ ก็ปรากฏทางไทรบุรี
ประเทศมาเลเซีย ซึ่งรู้จักกับท่านในนามของท่านลังการ หรือไม่กี่ท่านเหยียบน้ำทะเลจืด ไม่
มีใครรู้จักกับท่านในนามของสมเด็จพระพะโคะ

ก่อนมาถึงวัดช้างให้และเป็นตำนานอันปรากฏอยู่ทุกวันนี้

การบริจาควัสดุสมทบก่อสร้าง สมเด็จพระหลวงพ่อดองค์ใหญ่ที่สุดในโลก

1. ชื้อทองเหลือง 100 กิโลกรัม เป็นเงิน 5,000 บาท จะได้รับการ
จารึกชื่อบนฐานหินอ่อนรอบฐานพระ และจะได้รับพระบูชา
ขนาด 5 นิ้ว 1 องค์
2. บริจาคเสาไม้ฐานพระมีจำนวน 51 ต้น ๆ ละ 50,000 บาท
(จะได้รับการจารึกชื่อ)
3. เหล็กเส้นก่อสร้าง ต้นละ 12,000 บาท (จะได้รับการจารึกชื่อ)
4. หินอ่อนสลักชื่อ แผ่นละ 5,600 บาท (จะได้รับการจารึกชื่อ)
5. ปูนซีเมนต์ ต้นละ 1,800 บาท
6. หินก่อสร้าง 1 ชั้นรถ ๆ ละ 2,500 บาท

นอกจากนี้ยังสามารถบริจาคซื้อทองเหลืองหนัก 7 กิโลกรัม
1,000 บาท ทองเหลืองแท่ง 200 บาท หรือบริจาค 100 บาท เพื่อเขียน
แผ่นดวงชะตา เพื่อนำไปหลอมเป็นองค์สมเด็จพระหลวงพ่อด

PHRACHETIYA VISAKHABUJANUSORN
SAKONLOK PRAKADBORVORNBUJAWANVISAKHA
International Recognition of Vesak Day Mission
หน่วยเผยแผ่วันวิสาขบูชาวันสำคัญโลก

ที่พิเศษ/2545

Rodtvetvn. 71
0955 Oslo
Norway

19 พฤศจิกายน 2545

เรื่อง ครบรอบสามปีประกาศวันวิสาขบูชาวันสำคัญสากลโลก
นมัสการ ประธานมูลนิธิธรรมดีจังหวัดหนองคาย (วัดเขาคะเทียม)
สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาจดหมาย ๖ หน้า เลขาธิการสหประชาชาติ (ESCAP)
2. สำเนาของ ๖ หน้า เลขาธิการสหประชาชาติ (ESCAP)

ด้วยเจดีย์วิสาขบูชาสุวรรณฯ พระเจดีย์สร้างหล่อขึ้นรำลึกการประกาศวันวิสาขบูชา
เป็นวันสำคัญสากลโลก ของสมัชชาองค์การสหประชาชาติ บรรพบุรุษบมสารีริกธาตุ 3 ประเทศ
อัญเชิญรอบโลก ระหว่างวันที่ 1 - 31 ธันวาคม 2545 มูลนิธิธรรมดีจังหวัดหนองคาย (วัดเขาคะเทียม)
(วัดเขาคะเทียม) จะอัญเชิญประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดเขาคะเทียม จ. ประจวบคีรีขันธ์
ประเทศไทย เพื่อเปิดโอกาสให้พุทธศาสนิกชนชาวไทยได้สักการบูชา เผยแผ่การประกาศยกย่อง
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ดังรายละเอียดปรากฏแล้วนั้น

อนึ่ง ในช่วงระยะเวลา ที่พระเจดีย์และพระบรมสารีริกธาตุอัญเชิญรอบโลก
ประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดเขาคะเทียมนั้น วันที่ 15 ธันวาคม 2545 เป็นวันครบรอบสามปี
แห่งการประกาศยกย่องพระพุทธเจ้า ขององค์การสหประชาชาติ เพื่อรำลึกถึงการประกาศ
ดังกล่าว ๖ หน้า เลขาธิการสหประชาชาติ ประจำภาคพื้นเอเชียและแปซิฟิก สำนักงานสหประชา
ชาติ กรุงเทพฯ ประเทศไทย (ESCAP) ได้มอบสำเนาแสดงความยินดี รำลึกครบรอบสามปี
การประกาศยกย่องพระพุทธเจ้า พระองค์ผู้สร้างสันติสุขถาวรแก่สรรพสัตว์ทั้งมวล และสังคมโลก
ทั่วไป

จึงใคร่รณมนัสการแจ้งมา เพื่อบันทึกทราบ

กราบรณมนัสการมาด้วยความเคารพ

(นายสยาม แสนชาติ)

ผู้ดูแลรักษาพระเจดีย์ฯ และพระบรมสารีริกธาตุ 3 ประเทศ
อัญเชิญรอบโลก (ฝ่ายธรรมาส)

UNITED NATIONS

NATIONS UNIES

ECONOMIC AND SOCIAL COMMISSION FOR ASIA AND THE PACIFIC

United Nations Building, Rajadamnern Nok Avenue
Bangkok 10200, Thailand

UNIS/B1/SPD

15 November 2002

Dear Mr Saenkhat,

**Message on the occasion of the Third Anniversary of
International Recognition of Vesak Day**

With reference to your letter dated 11 November 2002, I am pleased to contribute an appreciation of the importance of Vesak Day. Enclosed herewith please find the message.

With best regards,

Yours sincerely,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Kim Hak-Su'.

Kim Hak-Su
Executive Secretary

Mr Siam Saenkhat
Coordinator
The Third Anniversary of International
Recognition of Vesak Day, Thailand
Rødvetveia 71
0955 Oslo
Norway

UNITED NATIONS

NATIONS UNIES

ECONOMIC AND SOCIAL COMMISSION FOR ASIA AND THE PACIFIC

United Nations Building, Rajadamnern Nok Avenue
Bangkok 10200, Thailand

Message by the Executive Secretary of the United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific, Mr. Kim Hak-Su, on the occasion of the third anniversary of the International Recognition of Vesak Day

.....

The decision by the United Nations General Assembly on 15th December 1999 that the day most sacred to Buddhists – the Day of Vesak—be observed on the full moon day in May each year with appropriate arrangements at the United Nations Headquarters and other United Nations offices, was both unique and memorable. In the run up to the Millenium, twenty five countries, widely differing in location, culture, history and predominant religion, combined to sponsor the original resolution. This recognition of the Holy Day on which the Buddha was born, attained enlightenment and passed away, constitutes acknowledgement of the contribution that Buddhism has made for more than two and a half millennia to the spirituality of humanity.

The universal message of peace, goodwill, non-violence and compassion preached by Lord Buddha has never been more relevant than today. Buddhism has always stressed the peaceful resolution of disputes, whether individuals or communities. Tolerance being one of its central tenets, it reaffirms the United Nations strong commitment to the principle of respect for diversity. Certainly, this decision to observe Vesak Day was an auspicious start to the Year 2000 International Year for the Culture of Peace, and the Decade for the Culture of Peace and Non-violence for the Children of the World.

The United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific, and all other UN agencies based in Thailand, a predominately Buddhist country, have declared the Day an official UN holiday. This also reflects our concerns and mission, to contribute by peaceful means to the alleviation of poverty in our region and fulfill the ambitious Millenium goals set by the United Nations to raise the living standards of half the world's poorest inhabitants encompassed by our region.

I am therefore grateful for the invitation to contribute an appreciation of the importance of Vesak Day as an inspiration for our work.

รายนามคณะกรรมการดำเนินงาน
การอัญเชิญพระเจดีย์ฯ และพระบรมสารีริกธาตุจาก 3 ประเทศ
อันเชิญรอบโลก
ประดิษฐานชั่วคราว ณ วัดเขาตะเกียบ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์
ระหว่างวันที่ 1- 31 ธันวาคม 2545

ประธานในพิธีฝ่ายสงฆ์

ประธานในพิธีฝ่ายฆราวาส

ประธานการต้อนรับฝ่ายสงฆ์

ประธานคณะที่ปรึกษา

ประธานอำนวยการฝ่ายสงฆ์

รองประธานอำนวยการฝ่ายสงฆ์

ประธานอำนวยการฝ่ายฆราวาส

รองประธานอำนวยการฝ่ายฆราวาส

ประธานดำเนินงานฝ่ายสงฆ์

ประธานดำเนินงานฝ่ายฆราวาส

รองประธานดำเนินงานฝ่ายฆราวาส

ผู้ดูแลรักษาพระเจดีย์ฯและพระบรมสารีริกธาตุ(ฝ่ายสงฆ์)

ผู้ดูแลรักษาพระเจดีย์ฯและพระบรมสารีริกธาตุ(ฝ่ายฆราวาส)

คณะกรรมการดำเนินงาน

นายเกรียงสิทธิ์ เพื่องฟูพงศ์

นายประเด็น สิงห์ถาณพงศ์

นายภูมิกิจ วราสิทธิโนน

นายวัชรินทร์ วรรณปัญญ์

กรรมการเลขานุการ

นายจำลอง รุ่งเรือง

สมเด็จพระมหาธีรราชมิ่งมงคลจารย์ วัดปากน้ำภาษีเจริญ

ฯพณฯ พลเอก สุวรนันท์ องคมนตรี

พระปริยัติวรการ เจ้าคณะจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ดร.อำนาจ ยศสุข

พระเทพปริยัติมุนี เจ้าคณะภาค 15

เจ้าอาวาสวัดพระปฐมเจดีย์มหารัชมังคลาภิเษก

พระโสภณธรรมวงศ์ เจ้าอาวาสวัดอินทรวรวิหาร

ฯพณฯ จอชชัย เทียงธรรม ส.ส.จังหวัดสุพรรณบุรี

อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม

นายภาณุภูมิ มหาคุณ

พระครูพิพัฒน์วรภิตดี เจ้าอาวาสวัดเขาตะเกียบ

นางอนงค์วรรณ เทพสุทิน ส.ส.จังหวัดสุโขทัย

รองประธานคณะกรรมการวิชาการศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

นางสาวยุวดี บุญครอง

กรรมการผู้จัดการ บริษัท มีเดียออฟมีเดีย จำกัด (มหาชน)

พระครูปลัดสำราญ กม.โล (กมลรัมย์)

นายสยาม แสนชาติ

นายวิรัตน์ แสงขำเจริญ

นายชัยรัตน์ คูหาวิจิตร

นางประทีป นวลสุวรรณ

นายทรงภพ พิมพ์ลัดดา

คำนมัสการพระบรมสารีริกธาตุ ในพระสถูป ๘ แห่ง ในชมพูทวีป

มหาโคตะมะสัมพุทโธ
ธาตุวิถถาระกั กัตตะวา
อุณ्हิส จะตุโร ทาณา
อะลัมภินา จะ ตา สัตตะ
มะหันตา ปัญจะ นาฬิ จะ
ขุทตะกา ปัญจะ นาฬิ จะ
มะหันตา ภินนะมุคคา จะ
ขุทตะกา สาสะปะมัตตา
มะหันตา สุวัณณะวัณณา
เอโก ฐโป ราชะกะเห
เอโก กะปิละวัตถุสสะมิง
เอโก จะ รัมมะคามัสสะมิง
เอโก ปาเวยยะเก มัลเล
เอเต สารีริกา ฐปา
ปูชิตา นะระเทเวหิ

กุสินรายะ นิพพุโต
เตสุ เตสุ วิเสสโต
อักกะกา ทะเว จะ สัตตะมา
เสสา ภินนา จะ ธาตุโย
มัทธิมมา จะ ฉะ นาฬิกา
ลัมภินนา ติวิชา มะตา
มัทธิมมา ภินนะตัญจุลา
เอวัง ธาตุปะมาณิกา
เอวัง วัณณาปิ ธาตุโย
เอโก เวสาเลีย อะหุ
เอโก จะ อัลดะกัปปะเก
เอโก จะ เวฏฐะทีปะเก
เอโก จะ กุสินระทะเก
ขัมพุทีเป ปะติฏฐิตา
อะหัง วันทามิ ธาตุโย.